

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Rekla je vsak štetek in velja s poštino vred in v Mariboru = pošiljanjem na dom za leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K, Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrelke Rebele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 8 K, Naročnina se pošilja na: Upravništvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, — List se dopošilja do odpovedi, — Udje "Koroškega društva" dobivajo list brez posebne naročnine, — Posamezni listi stanejo 10 vin, — Uredništvo: Koroška cesta št. 5, — Fotokopisi se ne vračajo, — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije, — Inserate se plačuje od enostopne poštvrste za enkrat 12 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust, Inserati se sprejemajo do srede jutraj, — Za zaprite reklamacije se poštine prostje.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand.

Naš zunanji minister grof Berhtold namerava odstopiti. Njegova politika zadnjih dni, ko bi bili skoraj prišli do vojske s Črno goro, ni ugajala na najvišjih mestih. V dunajskih in berlinskih nemških časnikih smo čitali, da je prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand odločno obsojal Berhtoldovo politiko, ki bi nas bila skoro spravila v krvavo vojsko s Črno goro in nas na ta način za desetletja in desetletja osvo-
ražila pri balkanskih Jugoslovanih.

Možje, ki poznajo vse tajne niti naše zunanje politike, pravijo, da je sploh vsa ona dejanja, iz katerih je odsevala naklonjenost do balkanskih zaveznikov, pripisovati na račun našega prestolonaslednika. Zli duhovi, kateri so od vsega početka hujskali na vojsko proti slovanskim državam na jugu, prej proti Srbiji, sedaj proti Črni gori, so baje nekateri nemški in madžarski uradniki našega zunanjega ministrstva, kateri so pritiskali na Berhtolda, da je včasih zavozil precej hudo proti slovanskim državam na jugu. V srcu je grof Berhtold tudi Slovan, kajti na Moravskem, kjer ima svoja posestva, je vpisan v češki volilni kaster in voli s katoliško-narodno stranko. Razven nekaterih, Slovanom sovražnih nemških in madžarskih uradnikov zunanjega ministrstva nosijo krivdo, da smo parkrat prišli prav blizu vojske, tudi zastopniki naše države pri balkanskih zaveznikih. Razven poslanička na Črni gori so baje sami za to službo nezmogli ljudje. Naš zastopnik v Sofiji je izvedel za vojsko še-le, ko je že izbruhnila. Bolgarski vojaki so že korakali proti Turkom, a naš zastopnik na Bolgarskem je brzojavil na Dunaj, da je v Bolgariji še mir. Zastopnik naše države v Belgradu je Madžar, ki še dosedaj ni smatral za vredno, da bi se naučil jezika srbskega naroda, pri katerem nas zastopa. Zato tudi malo izve, ali pa kar izve, je nezanesljivo. To se je pokazalo pri njegovih poročilih o konzulu Prohaski. Ravnanje Srbov s konzulom Prohasko je risal tako, da bi bila res vojska potrebna. Toda izkazalo se je, da so mu njegovi zaupniki dajali kriva poročila, in cela naša zunanja politika je bila osmešena. Sedaj je bel-rajsko poslanstvo postalo previdnejše, ž njim tudi uradništvo zunanjega ministrstva, in kaj je posledica? Mi dobivamo v Srbiji polagoma prijateljev. Ko so hoteli nekateri srbski trgovci pred kratkim upeljati bojkot avstrijskega blaga, so vstali treznejši srbski

trgovci ter od tega odločno odsvetovali. Pred pol letom bi bilo kaj takega na Srbskem še nemogoče.

Náša zunanja politika mora dobiti za prihodnje čase drugo smer. To potrebo so pokazali dogodki ob sedanjih vojni na Balkanu. Trenotno smo zvezani z Nemčijo in Italijo. Nobena nam ni bila zanesljiva prijateljica. Nemčija nas je sicer hujskala na takozvani odločen nastop proti balkanskim Slovanom, toda kakor hitro bi bilo moralo priti do vojske, je odrekla svojo pomoč in odsvetovala. S to politiko je dosegla, da so nas in naše blago začeli na Balkanu mrzeti, a uvoz nemškega blaga je rasel z vsakim dnevom. Italija pa je itak čakala samo trenutka, da se mi zapletemo kje v vojsko. Potem bi sama vzela to, po čemer že dolgo hrepeni, Albanijo, in ako bi se nam slabo godilo, tudi naše italijanske dežele. V nesreči se spozna prijatelj in mi smo spoznali, da Nemčija in Italija nista naši prijateljici.

Bodoča naša zunanja politika se bode morala naslanjati na jug in na vzhod, na balkansko zvezo in na Rusijo. Zato pa je treba, da z jugoslovanskimi državami ne pridemo sedaj predaleč vsaksebi in da se jim kar najhitreje približamo kot odkritosrčni prijatelji. V tem smislu je uplaval ves zadnji čas že naš prestolonaslednik Franc Ferdinand ter si za ohranitev miru dobil nevenljivih zaslug. Njemu in cesarju, ki je sploh znan kot velik zaščitnik in prijatelj miru, se imamo zahvaliti, da naša država ni prišla v tir, v katerem bi jo radi videli vsi neprijatelji avstrijskih in izvenavstrijskih Jugoslovancev.

Na Balkanu.

Avstrija se je vendar ustrašila skupnega nastopa z Italijo v svrhu pomirjevanja Albanije. Izvolila je drug pot ter z mirnim posredovanjem pri Esad-paši in Turčiji dosegla, da turške čete zapustijo Albanijo in da Esad-paša ne bo delal več nobenih težav. Sploh pa še danes ni razjasnjeno, ali se je Esad-paša res proglasil vladarjem Albanije ali ne. Mnogi so prepričanja, da je bila to le dobro premišljena italijanska laž, ki bi naj bila Italijanom pomagala do tega, da gredo pomirjat Albanijo in da se v njej na lep način vgnezdijo za vse večne čase. Skraja naše zunanje ministrstvo po svojih zastopnikih ni bilo dobro poučeno o položaju v Albaniji ter je že hotelo skleniti skupen nastop. Toda poveljnik našega brodovja pred črnogorsko-albansko obaljo, kontradmiral Njegovan, rodom in po mišljenju vrl Hrvat, je našo vlado še pravočasno opozoril na italijanske spletke in grof Berthold je začel takoj pisati na drugo piščalko. Sploh se

je v sedanjih napetih časih, kakor zatrjujejo poučeni krogi, dokazalo, da ima načelnik generalnega štaba, Konrad Hecendorf, boljše podatke o zunanjih zadevah nego grof Berhtold. Vojaški izvedenci pri zunanjih poslaništvih so sposobni ljudje, ki razumejo jezik in razmere naroda, pri katerem nas zastopajo, Berhtoldovi uradniki pri poslaništvih pa ljudje, ki imajo mnogo denarja, plemenitaške naslove, a večkrat premalo možgan.

Gotovo je torej sedaj, da se bojni izlet Avstrije in Italije v Albanijo ne bo vršil. Naše zunanje ministstvo uradno razglaša, da ne bomo šli z orožjem v Albanijo, ampak v najpopolnejšem soglasju z Italijo počakali, kako se bodo nadalje razvijali tamošnji dogodki. Za sedaj torej ne bomo posredno upivali na usodo Albanije. V jeziku navadnih ljudi se to pravi, z Italijo ne gremo skupaj pomirjevati Albanije, ampak bomo poizkusili vsa sredstva, da se bodo albanške razmere razvile kolikor možno najbolj ugodno za Avstrijo in neugodno za Italijo. Ako se nam to posre- di, bomo vsaj enkrat z Berhtoldom lahko zadovoljni.

Izjemno stanje v Bosni.

Sedaj se izve, da je izjemno stanje v Bosni in Hercegovini posebno vroče zagovarjal stari poljski lisjak, skupni finančni minister Bilinski. Generala Potiorek in Apel sta se udala, ker nista hotela nositi vse odgovornosti, ako bi se res kaj zgodilo. Obenem je da Bilinski zaključiti deželni zbor. Vsakdo si je moral misliti, da se je zaključenje zgodilo radi tega, ker se je bilo bati od saborske večine za državo neljubih sklepov. Toda tako lahko misli samo isti, ki razmer ne pozna. Večino v saboru tvorijo mohamedani in Hrvatje, o katerih je znano, da so oboji ves čas balkanske vojske čustvovali s Turki radi globoke mržnje, ki jo gojijo do srbskega plemena. Ta večina in ž njjo deželni zbor bi se dala celo pridobiti, da bi brez-pogojno in glasno odobrila našo zunanjo politiko. Toda Bilinski je hotel tudi to večino pred avstrijskim svetom označiti kot za državo nezanesljivo ali vsaj ne popolnoma zanesljivo, in zato je deželni zbor z ozirom na zunanje zadeve zaključil. Glavni vzrok pa je ta, ker je hotel sabor izreči Bilinskemu nezaupnico. En dan pred zaključkom je naredila večina deželni svet nesklepčen, da pokaže svojo nezadovoljnost nad Bilinskijem, ki je vedno bolj odkrito vrival v Bosno Madžare in Nemce, a zapostavljal domačine. Do odkritega nasprotstva pa je prišlo, ko je hotel utihotapiti na železnice madžarski in nemški jezik. Bosna in Hercegovina si ničesar ne želita bolj gorko.

Nekaj o Albancih.

Ker se v zadnjem času mnogo govori in piše o Albancih, mislimo, da ne bo odveč, ako tudi naš list zopet prinese par črtic o tem narodu, ki je izmed vseh evropskih narodov najhujš na najnižji stopinji omike.

Albanci, ali kakor jih Turki imenujejo, Arnauti, prebivajo med Skadrskim jezerom, izlivom reke Arde, Jadranskim morjem in pinduškim pogorjem. Vseh je okoli 1 milijon. V Severni Albaniji prevladuje pravoslavna vera, v Srednji katoliška, v južnih krajih pa mohamedanska. Cel narod je razdeljen v dve skupini, od katerih je vsaka razcepljena v več plemen, ki živijo v vednem medsebojnem sovraštvu in krvnem maščevanju.

Pri narodih, ki so na najnižji stopinji omike, občina ali država ne kaznuje nobenega umora, bodisi nameravanega ali nenameravanega, ampak vse prepušča sorodnikom umorjenega, ki maščujejo njegovo smrt z umori morilca ali morilčevih sorodnikov, včasih do popolnega uničenja celega plemena. V tem obstoji krvno maščevanje, ki je bilo v Albaniji postavno dovoljeno in se smatra za versko dolžnost, katero mora vsakdo vestno in sveto izpolnjevati. V Gornji Albaniji umre na ta način več kot dve tretjini moških prebivalcev. Krvno sovraštvo je tudi med znanima Džavid-paša in Esad-paša, kar se je ob priliki zadnjih dogodkov na Balkanu javno pokazalo.

Kakor rečeno, so Albanci na nizki stopinji omike. Nimajo niti svoje abecede. L. 1889. jim je neki rodoljub sestavil albanski abecednik, ki se pa radi turške nasilnosti ni mogel razširiti. Ko so namreč hoteli tiskati sv. pismo po tem abecedniku, je turška vlada takoj zaprla njihovo tiskarno. Leta 1908. je bil prvi albanski narodni zbor, ki je imel nalogo, sestaviti na-

rodni abecednik. Po dolgem posvetovanju so prevzeli latinsko abecedo. V naslednjem letu je bil drugi narodni zbor v mestu Elbasan, ki je potrdil sklepe prvega. Tega leta je albanski narod privrkal začutil potrebo, da si izposodi tujo abecedo, in sedaj, ko so komaj pretekla štiri leta, so mu evropske države že dale izpričevalo zrelosti za lastno državo.

Albanci so edini narod v Evropi, ki nima nobene svoje knjige. Omikani Albanci pišejo deloma srbsko-hrvaško, deloma turško, včasih tudi laško in francosko. Albansko ljudstvo nima niti narodnih pesmi. Niti o Skadru nimajo nobene pripovedke, dočim je povsod znana srbska narodna pesem o zidanju mesta Skadra.

Albanska zgodovina je zelo borna. L. 200 po Kr. so osvojili Rimljani albanske pokrajine, kjer so se pozneje za časa preseljevanja narodov naselili Goti, Ogrji in drugi narodi. Ko so se leta 640. Srbi in Hrvatje naselili v Dalmaciji, so si sčasoma osvojili vso severno Albanijo, ki je bila skozi 720 let pod srbskim cesarstvom (do l. 1360). Albanci so ohranili svoj spomin na srbskega kralja Vladimirja, ki je bil proglašen za svetnika, in ga še dandanes častijo kot patrona v Draču. Slavni srbski car Dušan Silni je imel svoj sedež v Skadru, od koder si je osvojil tudi južno Albanijo. Imenoval se je tudi kralj Albanije. Pod njegovo vladavo so bili Albanci in Srbi en sam politični narod.

Po smrti Dušana Silnega (umrl 1. 1355) so nastali razni prepiri, katerih se je gospodar Skadra, p. imenu Balš, poslužil v svojo korist in je skupno s svojimi sinovi si osvojil še nekatere druge kraje južno od Skadra. Njegov rod je pozneje sprejel katoliško vero in zavzel morsko obal s Dračem vred. Polagoma so si osvojili Balšičevi potomci celo srednjo Albanijo, tako, da se je njihovo posestvo raztezalo od najjužnejše me-

je do reke Neretve v Hercegovini. L. 1383. pa so Turki premagali Albance in 6 let pozneje pa Srbe (l. 1389). V 15. stoletju se je albanski junak Skender-beg dolgo let boril zoper Turka. Po njegovi smrti (umrl l. 1468.) je padla Albanija v turško oblast. Albanci so se poturčili in deloma tudi pomohamedanili, a kljub temu so jih Turki vedno sovražili.

Albanija je revna dežela. Sicer je bogata po naravi, a njeni prebivalci niso znali do sedaj izkoristiti naravnih zakladov. V vednih medsebojnih prepirih nimajo pravega časa za obdelovanje zemlje, ampak se potikajo po gozdovih in prežijo na plen. Hiše so zidane iz lima in trsja ter imajo samo po 2 sobi: eno za moške, drugo za ženske. Namesto oken imajo tupatam luknje.

Albanci so vedno in povsod oboroženi. Svojega revolverja in pasa s patronami ne odložijo nikdar. Njihovi obrazi so divji. Kot pokrivalo nosijo preko glave zavezan prt. Ženske so navadno lepe, le žal, da jih Albaneec premalo ceni. Njihova vrednost obstoji v tem, da morajo in kolikor morejo delati. Med ženitvijo se dogovorijo o njeni ceni, ki znaša toliko, kolikor stara dobra puška ali pa kakšno govedo.

Izmed šeg in navad albanskega ljudstva se more omeniti le njihova gostoljubnost, s katero sprejmejo tujca, do katerega imajo zaupanje.

Takšni so prebivalci bodoče Albanije, ki bo po milosti Evrope kmalu postala samostojna država ter bo štela kakih 750.000 prebivalcev. Albanski knežji prestol je na razpolago in vevlasti pridno preiskujejo tistim, ki se ponujajo, da bi radi sedeli na njem, glavo, srce in obisti, pred vsem pa denarnico. Treba bo za prvo silo do 200 milijonov kronic, in tudi za to „malenkost“ velikodušna mati Evropa ne bo v zadregi.

nego da Bilinski kmalu izgine kot upravitelj Bosne in Hercegovine.

Zakaj nasprotje med Bolgari in Srbi.

Težave zaradi mej med Bolgarijo, Srbijo in Grčijo še niso poravnane. Vendar je upati od upliva Rusije in od razsodnosti balkanskih zaveznikov, da se težave ne bodo razrešile z orožjem, kakor bi to tako srčno radi videli jugoslovanski prijatelji med Nemci.

Ne moremo si prikriti, da obstoji med Bolgari in Srbi zaradi novih mej na zavzetem ozemlju hudo nasprotstvo, hujše celo nego med Bolgari in Grki. In vendar se razglša, da so Srbi in Bolgari že pred vojsko med seboj natančno določili meje za slučaj, da natepejo Turke. Zakaj se torej sedaj Srbi, kakor je znano, nočejo držati sklenjenih dogovorov? Ali je to res kriva srbska nepoštenost, kakor natolečujejo Nemci? Stvar ima popolnoma drugo ozadje, iz katerega nam postaja srbska nezadovoljnost pač razumljiva. Dogovori Bolgarije in Srbije pred vojsko so računali s tem, da zavzame Srbija one pokrajine, ki se danes štejejo za bodočo Albanijo, in da bo potem segala do Jadranskega morja, dočim bo Bolgarija raztegnila svojo moč proti Egejskemu morju. Toda prišlo je drugače. Srbija ni smela v Albanijo in na Jadransko morje, to pot sta ji zabranili Italija in Avstrija. Zato je Srbija svoje čete obrnila proti ozemlju, ki je bilo po dogovoru odmerjeno Bolgariji. Bolgarija sama je imela preveliko opravka pred Odrinom in pri Čataldži ter bi mogla še-le sedaj po padcu Odrina poslati svoje čete proti Solunu. Toda sedaj so bili v teh krajih že Srbi in Grki.

Kako se bo končalo nesporazumljenje, se ne ve. Vsi Slovani upajo, da mirno, kajti vojska med slovanskimi brati, ki so bili še ravnokar zavezniki proti Turkom, bi naredila vsepovsod zelo slab utis. Pravijo, da se je Bolgarija z Grško že sporazumela ter ji prepustila Solun, glede Srbije pa prepustila vso sporno zadevo razsodbi ruskega carja. Sedaj še čakajo, da se tudi Srbija uda brezpogojno ruskemu razsodništvu.

Novo črnogorsko ministrstvo.

Ko je ministrski predsednik general Martinovič s celotnim ministrstvom odstopil, kakor smo zadnjič poročali, ker ni odobral izročitve zavzetega Skadra velevlastim, je kralj Nikita poveril sestavo novega ministrstva generalu Janko Vukotiču, ki je ministrstvo sledeče sestavil: ministrstvo za zunanje zadeve polkovnik Plamenac, notranje Gojnovič, pravosodno Bakič, finančno Popović, naučno Mijušković, vojno ministrstvo pa obdrži Vukotič sam. Novi ministrski predsednik je znan kot zelo odločen mož, krepke postave in je posebno med častniki zelo priljubljen. Ostali člani nove vlade so večinoma mlajši častniki.

Velik požar v Skadru.

Na dosedaj neznan način je izbruhnil dne 7. t. m. v Skadru velik požar, ki je uničil okoli 2000 prodajalnic. Škoda je velika, ker je zgorelo mnogo dragocenih preprog, svile, srebrnine in zlata. Po prizadevanju črnogorskega vojaštva se je posrečilo požar omejiti, ki se je vsled ozkih ulic jako hitro razširil po celem bazarju. Govorice, da bi bilo črnogorsko vojaštvo zanimalo ogenj vsled maščevanja, so širili iz kraja Jugoslovanom nasprotni nemški listi, a so sedaj tudi utihnili, ker se je uradno dokazalo, da so neutemeljene. Ravno Črnogorci v Skadru so se najbolj trudili, da se je ogenj omejil in ni napravil še večje škode. Nemška zlobnost pri ogovarjanju pa postaja že več kot ostudna.

Lakota v Skadru in Albaniji.

O razmerah, ki so vladale v Skadru neposredno pred padcem, je izjavil Esad-paša sledeče: Vsak dan je umrlo na lakoti okoli 30 ljudi. Mesto sem predal še-le tedaj, ko je zmanjkalo zadnji košček hrane. Mesto se je udalo le radi lakote. Od vseh strani se je slišalo ječanje gladnih, ki so umirali v strašnih bolečinah. Matere so držale svoje otroke v naročju in prosile mimo idoče za usmiljenje in pomoč. Vojaki so bili skrajno nezadovoljni in niso hoteli več jesti pokvarjenega konjskega mesa. Pri predaji Skadra so našli ljudi, ki niso že več kot 50 ur ničesar jedli. Drugi pa so se hranili s travo in listjem, dokler niso o-nemogli in od krčnih bolečin umrli.

V Albaniji vlada še sedaj velika lakota. V celi deželi se ne more dobiti nobene živine. Polja so opustošena in za delj časa uničena. Avstrija je odposlala skadrskim prebivalcem na pomoč parnik „Metković“, ki je preskrbljen s potrebnimi živili.

Kdaj bo mir?

Balkanske zvezne države so se izjavile, da so pripravljene, skleniti popolen mir s Turčijo na podlagi od velevlasti predloženih mirovnih pogojev. Predno pa še podpiše popolen mir, se bodo vršila v Londonu končna mirovna pogajanja. Nekatere balkanske države so za ta pogajanja že imenovalle svoje zastopnike. Položaj je trenutno ta-le: Mirovna pogajanja še niso končana, pri pogajanjih glede vojne odškodnine in končnih mej še čakajo velike težave, albansko vprašanje, posebno z ozirom na južno mejo, še čaka popolne rešitve, meje med balkanskimi zavezniki še niso končno rešene, zato je še vedno lahko mogoče, da pride do nepričakovanih dogodkov. Avstrija izjavlja, da svoje vojaštvo na Balkanu ne bo odpoklicala, dokler razmere na Balkanu niso urejene.

Somišljeniki, agitirajte za naš list!

Politični ogled.

— **Državni zbor** je sklican za danes, dne 15. maja ob 11. uri dopoldne k spomladanskemu zasedanju. Načelniki klubov so poklicani ta dan pred sejo državnega zbora k posvetovanju, da določijo vspeored za zasedanje. Delovni načrt državnega zbora bo obsegal najbrž začasni proračun za drugo polovico tekočega leta, polletno podaljšanje začasnega poslovnega reda in najbrž tudi nove davke, vsaj nekatere. Skoro gotovo bodo tudi razne stranke vložile interpelacije na vlado glede mednarodnega vprašanja in balkanskih zadev. Baje bo na te interpelacije odgovoril v imenu zunanjega ministra grofa Berhtolda ministrski predsednik grof Stürgkh. Mnogi listi so mnenja, da sedanje zasedanje državnega zbora skoro gotovo ne bo plodovito, ker so se nasprotstva med Poljaki in Rusini v Galiciji radi volilne izpremembe zelo poosttrila in ker so tudi razmere med Čehi in Nemci na Češkem radi deželnega zbora in neugodno uspelih spravnihi pogajanjih zelo napete. Jugoslovani pa tudi ne bodo šli za vlado po kostanj v žrjavico, ker se nas Slovence in Hrvate še vedno tepe z nemškim in madžarskim korobačem.

— **Slovensko-Hrvaško.** Goriški in tržaški Slovenci se prav pridno pripravljajo na deželnozborske velitve. Prihodnji teden bo postavila Slovenska Ljudska Stranka svoje kandidate. Po Binkoštih bo strankino vodstvo začelo s prirejanjem volilnih shodov. Tržaški Slovenci imajo volilni odbor, ki neprestano posluje. Dan za dnevom se prireajo shodi v mestu in okolici. Italijani se zelo boje slovanske moči ob Adriji. Prejšnje čase se Slovenci v Trstu niti pokazati niso smeli v večjem obsegu, sedaj pa prireajo po tržaških ulicah slavnostne obhode in nihče si ne upa več nastopati proti njim. Slovanska moč ob sinji Adriji raste. — V Karlovcu na Hrvaškem so se vršile pred tednom občinske volitve. Na celi črti so zmagaie združene hrvaške domoljubne stranke. Pristaši Madžarov ali takozvani madžaroni so popolnoma propadli. Vlada je karlovški občinski zastop zaporedoma večkrat razpustila, ker se ni hotel pokoriti vladnim nakanam; Čuvaj je dal pozapreti več odličnih meščanov, a vse ni nič pomagalo. Zmaga je na strani hrvaških domoljubov. — V pokoj je stopil poveljnik hrvaško-orskega domobranstva, general Klobučar, ki je bil, kakor poročajo hrvaški listi, navdušen Hrvat. Za njegovega naslednika je imenovan general Franc Rožar. Generalu Klobučarju se je cesar za njegove zasluge zahvalil z lastnoročnim pismom. — Dne 6. maja je bil bosanski deželni zbor zaključen.

— **Češko.** Zaupniki čeških katoliških organizacij so dne 22. aprila sklenili, da se bo vršil v Kolínu češki katoliški shod. — V časopisih češke kmečke (agrarne) stranke se vedno glasneje zahteva, da njeni poslanci v državnem zboru stopijo v opozicijo in gre do skupno s slovenskimi kmečkimi poslanci. Češka nemška javnost se namreč spominja, da je bil upliv in ugled češke kmečke stranke v državnem zboru istokrat največji, ko je v prejšnjem državnem zboru hodila roko v roki z našimi slovenskimi poslanci. Od kar pa so češke agrarce vodili mladočehi, postali so od dne do dne manjšega pomena. Ako bo češka agrarna stranka na Dunaju to izpeljala, kar doma zahtevajo njeni časopisi, da stopi v opozicijo, potem je tudi vladna večina zelo omajana. Sploh stojijo vse stranke, razun slovenske, na slabih nogah. Liberalni Nemci se kregajo med seboj, ravno tako Poljaki, Čehi gre do narazen, le Slovenci, Rusini in socialni demokrati stojijo trdno.

— **Galicija.** Kakor poročajo listi, namerava vlada v najbližjem času razpustiti deželni zbor, ker je nemogoče doseči pod sedanjimi razmerami sporazum med Poljaki in Rusini glede gališke deželnozborske volil. preosnove. V tem oziru so se vršila pretekli teden med vlado in zastopniki Poljakov ter Rusini posvetovanja, ki pa niso prinesla zaželenega uspeha. Cesarški namestnik Bobrzynski, hud nasprotnik katoliško duhovščine in velik pokrovitelj židov, namerava potem, ko izvede nove volitve, odstopiti. Nekatera poročila se glase, da bo celo pred volitvami že odstopil. Okrajna glavarstva so baje že začela s predpripravi mi za volitve.

— **Ogrsko.** Državnozbornih sej se je dosedaj udeleževala samo večina. Sedaj pa razglša državno opoziciionalni poslanci, da se bo prihodnjih sej državnega zbora udeležila tudi manjšina in bo z vso silo nastopila proti večini. Dosedaj je državni zbor razpravljao o nekaterih manjših vladnih predlogih: o pogodbi s paroplovno družbo „Avstro-Amerikana“, o ustanovitvi ogrske tovarne za topove itd. — Dne 21. maja se bo zopet vršila sodnijska obravnava radi znane umazane milijonske zadeve ministrskega predsednika Lukača. K obravnavi mora priti Lukač, poslanec Deši in 24 prič. Zaslišanih bo tudi več višjih ministrskih uradnikov. — Košutova in Justova stranka, ki tvoriata jedro opozicije proti vladi in sedanjí večini, se nameravata združiti v skupno stranko. — Nek neimenovan slovaški rodoljub v Ameriki je daroval za hrvaške narodne šole in časnike 500.000 K. Ogrska vlada pa hoče sedaj ta denar zapleniti.

— **Nemčija.** Pruski deželni zbor je nemški cesar razpustil, ker mu je potekla poslovna doba. Nove volitve bodo najbrž v jeseni. Volilni boj bo veljal posebno proti Poljakom, katere bi liberalni Nemci radi z vso silo pregnali z njih rodne grude samo radi tega, ker so Slovani. — Nemški cesar Viljem II. bo letos obhajal 25letnico svojega vladanja. Ob tej priliki bo pomiloščenih večje število jetnikov po vsej državi.

— Poroke edine cesarjeve hčerke se bosta baje udeležila tudi angleški kralj in ruski car kot sorodnika cesarjeva. — Na sled so prišli na Nemškem zopet novemu škandalu. Zasledili so več velikih trgovcev, ki so nemško vojaško orožje, kupljeno od vojakov in častnikov, prodajali čez mejo na Francosko.

— **Italija.** Organizacija laških katoličanov je imela v Rimu veličastno zborovanje, kateremu je predsedoval znani grof De la Torre. Posvetovalo se je, kako bi bilo mogoče povsod uresničiti katoliške misli s skupnim in složnim delovanjem vseh stanov. Sv. Oče se za to društvo zelo zanima.

— **Francosko.** Alfonz, kralj španski, je pretečeni teden obiskal predsednika francoske ljudovlade, Poenkareja, in se je več dni mudil v Parizu in okolici. V navzočnosti kralja Alfonza so se vršile v pariški okolici velike vaje francoske artilerije in konjenice. Francozi so sprejeli španskega kralja z velikimi častmi in veseljem. Vendar so tudi anarhisti zasledovali Alfonza po vseh njegovih potih in je morala policija in vojaštvo vedno stražiti kralja in pa njegovo spremstvo. Listi poročajo, da bo Španija najbrž pristopila k rusko-francoski-angleški trozvezi. Na ta način bo trozveza Avstrije, Nemčije in Italije zopet oslabšana. — Armadni odsek francoske državne zbornice je sprejel vladni predlog, da se na Francoskem namesto 2letne, vpelje zopet 3letno vojaško službo.

— **Azija.** Kitajska ljudovlada je začela z velikimi novotarijami. Preosnovati hoče po evropskem načinu svojo armado, povečati vojno mornarico, preurediti urade, šole in industrijo. A za to ji manjka denarja. Sedaj iščejo Kitajci denar v Evropi. In kakor poročajo listi, se je posrečilo kitajskim državnikom dobiti pri družbi avstrijskih, francoskih in angleških milijonarjev posojilo v znesku 3½ milijona funtov šterlingov (1 funt šterling — angleški denar — je 24 K avstrijske veljave), torej okroglo 84 milijonov kron. S tem denarjem si hoče oskrbeti Kitajska več novodobnih bojnih ladij. Oboroževanje Kitajske pomeni ost proti Rusiji. Po raznih pokrajinah Kitajske je radi najetja posojila nastalo razburjenje. Posebno pristaši stare vladarske hiše hujskajo proti sedanji vladi in osobito proti voditelju vlade, Juanšikaju, ki kandidira za predsednika ljudovlade.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

18. nedelja: prva po Binkošti. Presv. Trojica.
19. nondeljek: Celestin, papež; Ivo, spozn.
20. torek: Bernardin, spozn.; Bazila, dev. in muč.
21. sredo: Valens, m.; Feliks Kant, spozn.
22. četrtek: Sv. Rešnjé Telo; Helena, dev.
23. petek: Deziderij, škof; Andrej Bob.
24. sobota: Marija Dev. Pomočnica kristjanov.

* **Sv. Oče.** Stanje sv. Očeta se je zdatno izboljšalo, tako, da je mogel dne 7. t. m. prvič po svoji bolezní zopet darovati sv. mašo.

* **Iz sodnijske službe.** Dosedanji prvi državni pravdnik v Celju, dr. Emanuel Bayer, je imenovan za nadsvetnika pri deželnem sodišču v Gradcu. O njem se je pred kratkim govorilo radi tega, ker ni zaplenil članka celjske „Vahtarice“, v katerem je ostudno pisala o avstrijskem prestolonasledniku. Vedelo se je, da bo mož kmalu šel iz Celja, toda to nas je sedaj presenetilo, da pride v Gradec. Dr. Bayer, sedaj odličen uradnik katoliške Avstrije, vzgaja svoje otroke protestantski.

* **Iz finančne službe.** Davčni oficijal Emil Pleškovc je imenovan za davčnega upravitelja, davčni praktikant Adolf Bristovič pa za davčnega asistenta.

* **Razpisana učiteljska mesta.** Na trirazredni ljudski šoli v Hočah pri Mariboru je razpisano mesto učiteljice. Prošnje do 10. junija. Na dvorazrednici v Selah pri Ptujju pa je razpisano mesto nadučitelja. — Prošnje do 31. t. m.

* **Katoliški dijaki napadeni.** Nemško katoliško dijaško društvo „Karolina“ v Gradcu je slavilo o binkoštnih praznikih 25letnico svojega obstoja. Svobodomiselno nemško dijaštvo pa je hotelo to z napadi na katoliške dijake zabraniti. Prišlo je do takih spopadov, da so morali tudi vojaštvo poklicati, da vzdržuje red. Še pred kratkim je sedanjí voditelj krščansko-socialne stranke, dunajski župan dr. Weißkirchner, govoril za sodelovanje nemških strank, katoliških in svobodomiselnih, ter vzkliknil bahate besede: Nekdaj smo bili združeni kristjani, danes smo združeni Nemci. Graški katoliški dijaki bi sedaj dunajskemu županu lahko povedali, kako prijetno je to, kadar se palice svobodomiselnih študentov združijo z glavami katoliških študentov.

* **80letnica zaslužnega moža.** Bivši poveljnik naše vojne mornarice, admiral H. pl. Spaun, je obhajal dne 9. t. m. 80letnico svojega življenja. Kot vrhovni poveljnik vojnega brodomstva si je pridobil mnogo zaslug za državo. Kot mož-poštenjak si je pridobil s svojim nepristranskim občevarjem splošno priljubljenost. Slavljence je naš slovenski rojak in živi sedaj večinoma v Gorici.

* **Kapucinski red** je razširjen po celem svetu in obstoji iz 54 redovnih pokrajin, v katerih živi 5303 mašnikov, 1122 klerikov, 244 novincev, 2956 bratov-lajikov, 240 kandidatov in 176 redovnih tretjerednikov. Ta redovna „armada“ obstoji torej iz 10.141 bojevnikov. Red ima tudi 41 misijonskih postaj v vseh delih sveta, kjer deluje 698 mašnikov in 255 lajkov. Kapucini imajo sedaj enega kardinala, 6 nadškofov in 16 škofov. Kapucini so pri našem ljudstvu zelo v časti in imajo na slovenskih tleh sledeče samostane: Celje,

Lipnica, Krško, Škofja Loka, Celovec, Gorica in Sv. Križ na Vipavskem.

* **† Jakob Pukl.** V Marija Enzersdorfu pri Dunaju je dne 8. maja umrl po dolgi bolezni naš štajerski rojak g. Jakob Pukl, rojen l. 1849 na Žečah v kojniški arhidijakoniji. Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 11. maja popoldne v Marija Enzersdorfu pri Dunaju, ob ogromni udeležbi dunajskih Slovencev, zlasti pa slovenskega visokošolskega dijaštva. Z Jakobom Puklom je legel v grob eden najboljših mož, ki nikdar ni pozabil svojega naroda in mu je ostal vse dni zvest. Bil je vrl mož, vzor slovenskega rodoljuba! Časten mu ostani v našem narodu spomin! V prihodnji številki prinesemo iz prijateljskega peresa njegov životopis.

* **Konstantinova slavnost v Mariboru.** Kn. šk. dijaško semenišče priredi v nedeljo, dne 18. maja t. l. ob 5. uri zvečer Konstantinovo slavnost s petjem, tamburanjem, deklamacijo in slavnostnim govorom ter igro: „Mlini pod zemljo ali Zadnje ure poganstva v Rimu“, gledališna igra v 5. dejanjih, kjer nastopi 23 oseb. Dejanje se vrši v Rimu v času „zadnjih ur poganstva“. P. n. gg. duhovniki ter drugi prijatelji dijaške mladine so prijazno vabljeni.

* **Slovenski mladeniči so najkrepkejši.** Nemški list „Die Vedette“ piše, da je bilo med avstrijskim vojaštvom l. 1911 povprečno najmanj bolezni med slovenskimi fanti in da so ti povprečno najmanj službenih dni izgubili. Umrl ni nihče. Kot najbolj zdrav kraj v celi Avstriji se imenuje Kanal na Goriškem, ker je bilo tam povprečno najmanj slučajev bolezni.

* **Nemška Kmečka Zveza za Štajersko** je binkošne praznike, kakor smo naznanili, imela svoj občni zbor. Zelo važno je, da je med drugim tudi oddala izjavo, v kateri glavno krivdo na nedelavnost štajerskega deželnega zbora pripisuje majhni skupini v nemški večini (Wastian - Ornič - Negri), ki zavzema proti Slovincem skrajno sovražno stališče. Naši pametni liberalci pa še vedno lajnajo po shodih, da so slovenski poslanci vsega krivi! Nemoi so poštenejši v svoji sodbi kakor slovenski liberalci.

* **Kanone vliivajo.** Liberalci, ki pomenijo pri spodnještajerskem slovenskem ljudstvu toliko kot plevel na cesti, se delajo zadnji čas čudno korajžne. Po raznih krajih, kjer je še kaj nemškutarjev in liberalcev, prireajo strankarske shodiče, kjer sloviti celjski govorniki slikajo svojim zvestim ovčicam zlate gradove, ki jih vidijo v svoji domišljiji kot verni člani Narodne stranke. Tako priredi Narodna stranka prihodnjo nedeljo, dne 18. t. m., zopet dva shodiča, in sicer predpoldne v Ljutomeru, popoldne pa v Mariboru. Oba shoda imata „zaupni“ značaj, to se pravi: liberalci si ne upajo na beli dan. V Ljutomeru bosta imela gotovo glavno besedo politična pobratima novejši dobe, radenski Zemljič in orehovski Bračko, ki se zadnji čas tako pogosto vozi v Ljutomer, v Mariboru pa kranjski uradni Kejžar, advokat dr. Glaser, liberalno-nemškurski učitelji iz okolice ter smolniški Glaser. Kanone bodo vliivali ti „narodnjaki“ ne za boj proti njih političnim bratcem nemškutarjem, ampak proti rodnim bratom, katoliško mislečim Slovincem. Mi pa bomo poskrbeli, da liberalno-nemškutarska pšenica v mariborskem in ljutomerskem okraju ne bo šla v klasje!

* **Kako učijo, kako delajo.** Socialni demokratje pravijo, da bo nastal pravi raj za delavce, kadar bodo njihovi nauki zavladali v človeški družbi. Potem bo vsak delavec na dan 8 ur spal, 8 ur počival in 8 ur delal, tako, da bo na teden delal vsega skupaj samo 48 ur. Toda krščansko-socialni poslanec Spalovski je z zgledi dokazal, da socialni demokratje že sedaj drugače učijo in drugače delajo. Le v 12 socialističnih konsumnih društvih na Avstrijskem se je delalo samo 48 ur na teden, v vseh drugih po več. Tako se je v 63 rdečih konsumih delalo po 72 ur, v 58 do 78 ur, v 19 do 90 ur in v 5 rdečih konsumih celo 96 ur, torej po 16 ur na dan!

* **Koliko zaslužijo banke?** V času vsesplošne gospodarske krize, ko v obrti in trgovini na vseh straneh poka, in ko med delavskim ljudstvom vlada kruta beda, v tem času se bankam sijajno godi. Vse so l. 1912. mastno zaslužile. V naslednjem le nekaj primerov, pri čemer pa je treba upoštevati, da številke niso popolnoma točne, kajti banke se razumejo na sestavo bilanc in prikrijejo dobršen del dobička, nekaj radi davka, nekaj pa zaradi delničarjev, da jim ni treba izplačati še višjih dividend. Izkazale so za leto 1912.: Dunajski „Bankverein“ 27.635.804 kron kosmatega in 14.234.142 K čistega dobička; 594.000 K se pa prenese na leto 1913., dividende se izplača 7%, to je 30 K na delnico; anglo-avstrijska banka 23.214.758 K (predlanskim 19.640.965 K) kosmatega in po odbitku vseh stroškov 12.702.123 K (predlanskim 10.251.394 K) čistega dobička; dividenda znaša 20 K na delnico. Nad 3.000.000 so deli „na stran“ ali sicer porabili; „Länderbanka“ 25.246.106 K kosmatega in po odbitku vseh stroškov 13.687.811 K čistega dobička; dividenda znaša 30 K (7%); avstr. „Bodenkreditanstalt“ 14 milijonov 961.418 K čistega dobička; dividenda znaša 57 K (19%); pri tem pa še niso sklenili računov o mnogih mastnih poslih, ker hočejo za eno leto zavleči plačilo davkov! Avstrijski Kreditanstalt izkazuje 18.000.000 K čistega dobička, ki je pa v resnici mnogo višji.

* **Protialkoholni spisi** se dobivajo pri društvu „Sveta vojska“ in v Cirilovi tiskarni v Mariboru, in sicer: 1. Mali protialkoholni katekizem za male, pa tudi za velike ljudi. Cena komadu 10 vin. — 2. Fr. Avsec, Proti alkoholu brez dvoma! Cena 10 vin. — 3. Sveta vojska. Druga izdaja. Cena 40 vin., 10 izvodov skupaj 3 K. — 4. Učitelj v boju proti alkoholizmu, 2

zvezka, 60 vin. — 5. Razglednice, več skupaj naročenih komad po 5 vin., v knjigotržstvu komad po 6 vin. — O malokateri stvari je dandanes toliko nevednosti, zmot in predsodkov kakor o alkoholu. Ti spisi dajo najpotrebnejši pouk. V kratkem izda tudi mariborsko protialkoholno društvo majhne brošure o alkoholizmu. Z ozirom na to, koliko milijonov nam požre vsako leto nesrečni alkohol, naj se nikomur ne zdi škoda teh par vinarjev.

* **Pismo slovenskega vojaka v Dalmaciji.** Dragi „Slovenski Gospodar“! Ti si mi edini prijatelj, ki me prideš obiskat vsak teden v kamenito Dalmacijo. Komaj pričakujem sobote, da te čitam in izvem, kako je še v moji domovini, v zeleni Štajerski. Tukaj je zdaj že velika vročina, vse lepo raste, žito je že za komole visoko, tudi krompir je za pedenj visok, smokve pa bodo kmalu zrele; vse je veselo, ker je prišla ljuba pomlad. Za nas rezerviste pa je žalostno, ker bo kmalu preteklo 5 mesecev, od kar smo tukaj. Pa pride tudi za nas enkrat vesela ura, ko nas bodo odpustili. Potem me boš zopet brištel obiskat pod moj domači krov, k moji mili družini. Če se pa usoda drugače obrne, da pride do vojske, potem pa s pogumnim srcem naprej: Vse za vero, dom, cesarja! Srčni pozdrav tudi vsem znanec, prijateljem in cenjenim čitateljem „Slovenskega Gospodarja“! — Trdnjavski topničar F. K.

* **Mraz.** Hladno vreme zadnjega tedna in prihod takozvanih „ledenih mož“ je povzročil med ljudstvom strah pred zopetnim mrazom. Da je ta strah deloma opravičen, potrjuje tudi neki znanstvenik, ki razlaga zadnji mraz v aprilu na sledeči način: V začetku marca je divjal na Tihem morju velik orkan (močen vihar), ki je pozneje zadivjal tudi po Severni in Srednji Ameriki. Posledica tega viharja je bil nenavadno močen pritisk mraza, ki je tudi po naših krajih napravil mnogo škode. Ker pa se je orkan na Tihem morju koncem marca in v začetku aprila ponovil, zatrjuje isti znanstvenik, da bo koncem maja najbrž pritisnil zopet mraz. Isto zatrjuje tudi neki drugi učenjak, ki je prišel v svojih raziskavanjih „o uplivu meseca“ do istega zaključka. Bog daj, da se to preokovanje ne bi obistinito! — Kakor poročajo listi, je zapadel na Ogrskem sneg, visok do 20 cm. Pritisnil je tudi precejšen mraz. Podobna poročila prihajajo tudi iz Nemčije in Francoskega. Na Skandinavskem in Švedskem se je vsled hudega mraza in velikih viharjev zgodilo precej nesreč. — Tudi na balkanskem polotoku, pred vsem na Grškem, je divjal nepričakovan vihar. Vsled teh vremenskih izprememb je napravila po dolinah slana tudi na Štajerskem na raznih poljskih rastlinah precej škode.

* **Kmetijska šola na Grmu** je sedaj tako urejena, da ima zimsko šolo in enoletno šolo. Od učencev, ki so leta 1912 dovršili šolo, so ostali vsi pri svojem poklicu. Tega mi o mariborski in grotenhofski šoli ne moremo reči, nasprotno je izjema, če se kdo vrne na kmečki dom. Večinoma se vzgajajo v teh šolah Valpeti za madžaronske in nemške graščine. Kmečki mladeniči, ki ne najdejo prostora v št. Juriju, naj bi šli v Grm, osobito na zimsko šolo, ki traja od začetka novembra do konca marca. Lani je bil le en Štajerc na enoletni šoli v Grmu.

* **Vinogradniški tečaj na Grmu** priredi kmetijska šola v petek, dne 13. junija, in v soboto, dne 14. junija, s sledečim sporedom: V petek od 2. do 5. ure popoldne: Najvažnejša dela v vinogradu. Trtni škodljivci. Zvepljanje in škropljenje trt. V soboto od 8. do 11. ure dopoldne: Zeleno cepljenje in ravnanje s cepljenkami. Izbira gumijevih trakov. Praktično razkazovanje zelenega cepljenja. Popoldne od 2. do 5. ure: Praktične vaje v poletnih delih v šolskem vinogradu v Ceroveh. Razkazovanje škroplilnic in zveplalnikov. — Kdor se želi udeležiti tečaja, naj se priglasí po dopisnici pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija, Kranjsko) do 1. junija t. l. Oddaljenim in podpore potrebnim vinogradnikom povrne ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in po 1 K 50 vin. na dan za prehrano. Podpore dobi pa le, kdor za njo pravočasno prosi in se mu je izrecno dovolila.

* **Čebelarški tečaj na Grmu** (Kranjsko) priredi kmetijska šola v nedeljo, dne 8. in v ponedeljek, dne 9. junija s sledečim sporedom: V nedeljo, dne 8. junija od 2. do 4. ure popoldne: Življenje in razvoj čebel. Sovražniki in bolezni. Od 4. do 6.: Izdelovanje domačega in dsterzonovanega kranjskega panja ter razkazovanje raznih panjev s premakljivimi satniki. V ponedeljek, dne 9. junija od 7. do 11. dopoldne: Oskrbovanje čebel. Najvažnejše čebelarstvo orodje. Čebelna paša. Pitanje čebel. Popoldne od 2. do 4. ure: Razni panji. Vzgoja matic. Izdelovanje okvirčev. Vlivanje umetnega satja in pritrjevanje z žico. Uporaba medu in voska. Pouk bo združen s praktičnim razkazovanjem v šolskem čebelnjaku. Podpore dobi pa le tisti, ki za njo pravočasno po dopisnici prosi in ki se mu je izrecno dovolila.

* **Tečaji.** Kakor je razvidno iz današnjih oglasov, se bo vršil na mariborski deželni sadjarski in vinarski šoli od 9. do 14. junija poletni tečaj za pridelovanje vina in sadja, združen s tečajem za viničarje. Na državni gozdarski šoli v Gußwerku pri Marjinem Celju pa se začne s 1. septembrom 11mesečni gozdarski tečaj, za katerega razpisuje deželni odbor 6 ustanov. — Na deželni podkovski šoli v Gradcu se bo vršil od 1. julija naprej polletni tečaj za kovače. Tudi za ta tečaj je razpisanih več deželnih ustanov. Več v oglaših.

* **Naš les v Italiji.** Uvoz avstrijskega lesa v Italijo je še vedno največji. Le Amerika uspešno tekmuje z nami, posebno v finejšiakovosti. Povpraševanje po lesu za kurjavo se je izmanjšalo, ker se ved-

no več kuri s premogom in plinom. Pač pa se potrebuje vedno več hrastovega lesa, namreč dog, zaradi rastočega vinogradništva. Hrastovega lesa prihaja največ iz Ogrskega po morju. Skrb za hraste se v naših slovenskih krajih preveč zanemarija. Vsak sadi le drevo, ki že njemu vrže dobiček, za naslednike ne skrbi. Sebičnosti je med nami preveč, modrosti premalo.

* **Izvoz avstrijskega mehkega lesa v l. 1912** je znašal 240 milijonov kron, to je za 12 milijonov kron več kot l. 1911. Izvozilo se je: stavbenega lesa za 64 milijonov kron, za rudokope za 7% milijona kron, za papir za 14 milijonov kron, za železniške prage za 2 milijona kron, obtesanega lesa za 10 milijonov kron, žaganega za 145 milijonov kron. Leta 1912 je dosegel izvoz najvišjo številko. Na Francoskem so leta 1911 uvozili za 170.871.538 frankov, izvozili pa za 62.459.726 frankov lesa.

* **Tržno poročilo.** Cena živini zopet pada. Na graškem kakor tudi na včerašnjem mariborskem živinskem sejmu je cena živini, posebno plemeniti, padla pri 100 kg žive teže za 2—6 K v primeri z zadnjim sejmom. Enako se nam poroča tudi iz drugih krajev. Ker je vreme zelo suho, se je bati, da bo jako malo sena in bo cena živini še bolj padla. — Na tujo strd se uvede večja carina, in sicer se predlaga vladi, da bo računala odslej 60 kron carine pri 100 kg. Še večja pa naj bo carina na umetno strd. — Žitne cene občutno padajo. Pšenica je izgubila zadnji teden celo 40—50 vin. pri 100 kg. Vskoro enaki meri je cena popuščala tudi v drugih žitnih vrstah. Celo koruza je izgubila 40 vin. pri svoji ceni. — Med tem ko pri nas v Avstriji cene železu vedno rastejo, so sklenili lastniki železnih tovarn in livarn v Nemčiji, znižati ceno za vse vrste železa za 5%. — Za naše gospodinje prihaja razveseljiva vest, da se bo cena kavi zopet znižala za 2%. — Židovski tovarnarji tkanin so zvišali ceno za svoje izdelke za 3%.

* **Vsak brivec** dobi od mene po naročilu Lysoform-delavnice zastoj 2 elegantni pozlačeni posodi za desinfekcioniranje. Poštino 60 v mora sprejemnik sam plačati. Posodice se dobe z nemškim in slovenskim napisom. Kemik A. C. Hubman, Dunaj XX, Petrachgasse 4. 1.800.000 frankov. Nadaljevanje v današnjem oglasu „Srečke v korist Slov. Straži“.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Preselitev c. kr. davčnega in sodniškega hranilnega urada v uradne prostore, nahajajoče se v novem uradnem poslopju „Cesta v park“ (gaj) pritličje, duri, štev. 7 do 10 vstevši 18, se vrši dne 19., 20. in 21. maja t. l. Ob teh dnevih se uraduje s strankami samo v nujnih slučajih, zajedno se pripomni, da je vhod k uradnim prostorom davčnega in sodniškega hranilnega urada v novem uradnem poslopju za stranke odprt samo ob glavnem pročelju poslopja.

m **Maribor.** Nameravanega cvetličnega dneva za nemško kočjo na Pohorju prihodnjo nedeljo, dne 18. maja, sicer ne bo, pač pa bo ta dan velika tombola na korist nemškemu Šulferajnu. Ker se karte za tombolo našim ljudem posebno po trafikah in raznih prodajalnicah te dni zelo vsiljujejo, opozarjamo vsakega Slovence in Slovenko, da je vsak vinar, ki se ga izda za te karte, dar nemškemu Šulferajnu, ki potuje v svojih mučilnicah slovensko deco. Pozor! Cvetlični dan za nemško kočjo pa bo pozneje in bomo naše čitatelje pravočasno nanj opozorili. — Veletržec Mayer na novem Glavnem trgu je dal pri zidanju svoje nove hiše razobesiti frankfurtarsko zastavo. Pri njem kupujejo večinoma vsi okoliški trgovci; živi torej skoro edino od slovenskega denarja. Čemu torej to izzi-vanje!

m **Sv. Križ** pri Mariboru. Bridka izguba je zadela tukajšnjo čislano rodbino Jakoba Sternad, p. d. Špesarjeve. Neizprosna smrt nam je nenadoma po kratki, nad vse mučni bolezni ugrabila Špesarjevo Mimo, ki je bila staremu gospodarju in gospodinji kaj krepka opora, katero bodo pač težko pogrešali. Veličasten sprevod, ki se je vršil na binkoštni ponedeljek popoldne, bodi žalujočim ostalim vsaj v nekoliko tolažbo. Spoštovani Špesarjevi hiši, v kateri je „Slovenski Gospodar“ že od prvega početka star priljubljen gost in znanec, naše iskreno sožalje!

m **Jarenina.** Pri občinskih volitvah, ki so se vršile za tukajšnjo občino dne 8. majnika t. l., so bili izvoljeni v odbor: V III. razredu: Ign. Supanič, Ant. Lorber, Ant. Šparl, Ant. Drozg; v II. razredu: Avg. Lorbek, Jan. Sabeder, Mih. Sabeder, Jurij Pahernik; v I. razredu: Jan. Wenger, Ant. Kolarič, J. Vernik, Karol Schmirmaul. Sami vrli pristaši Kmečke Zveze. Nasprotnikov ni bilo blizu. Imena teh mož jamčijo, da ostane Jarenina kakor do sedaj v taboru Kmečke Zveze.

m **Gačnik.** Dne 13. majnika je bil pokopan v Jarenini 76letni kmet v Gačniku, Jurij Herič. Stal je pokojni vedno pri volitvah za pesniško občino v vrsti naših slovenskih braniteljev. Svetila mu večna luč!

m **Sv. Jurij** v Slov. gor. Dragi Jože! Zakaj se tako ježiš in huduješ zdaj nad enim in zopet nad drugim? Maščeval bi se rad, pa ne veš, kdo ti je bil kriv, da so te brenili iz občinskega odbora. Veš, krivo je bilo beračenje za „Štajercem“ in pa jezičenje čez duhovnike. V obraz si bil kot angelček, za hrbtom pa štajerčijanski pristaš; to kažeš s tem, da hodiš v tisto trgovino v št. Lenart, kjer dobiš „Štajerca“ na vrh. Štajerčijanskih priliznjencev ne maramo.

m **Št. Lenart** v Slov. gor. Tukaj nam je neizprosna smrt ugrabila dne 3. maja Alojzija Arnuša, gostilničarja, ki ga je hudo in dolgo mučila jetika. Bil je star komaj 35 let in zapušča 3 nepreskrbljene otro-

ke. Bil je tudi dober katoliško-naroden Slovenec, ki je vsepovsod krepko branil vero in narodnost. To je pričel njegov pogreb v ponedeljek, dne 6. maja popoldne, ki so se ga udeležili ljudje iz celega šentlenartskega okraja in veteranci z godbo ter ga spremili k zadnjemu počitku. Pogreb je vodil domači gospod župnik v spremstvu šesterih gg. duhovnikov. Naj mu bo lahka slovenska zemlja, ki jo je tako srčno ljubil!

m Hoče. Umrli je blaga gospa Eleonora Mejovšek, žena g. nadučitelja Konrada Mejovšek v Reki, po dolgi, mučni bolezn, previdena s sv. zakramenti. Pogreb je bil v nedeljo popoldne zelo veličasten. Štir' je gg. duhovniki, učitelji, šolarji in veliki drugih ljudi so jo spremljali na zadnji poti. Spavaj sladko mati blaga! Cenjeni družini iskreno sožalje!

m Maribor. Občni zbor mariborske podružnice Slovenske Straže se vrši v torek dne 20. maja ob 8. uri zvečer v prostorih Zdravne Zveze v Mariboru (Cirilova tiskarna). Na vsporedu je poleg običajnih poročil in volitve odbora tudi še zanimiv govor. Vabimo vse dobročutne Slovence in Slovenke mariborske na zborovanje. Pridite!

m Slov. gledališče v Mariboru. V nedeljo 18. in v torek 20. majnika gostujejo v Mariboru člani ljubljanskega deželnega gledališča. Začetek predstave ob 8. uri zvečer.

m Sv. Križ pri Mariboru. V nedeljo dne 25. maja se vrši po sv. maši v župnišču letošnji redni občni zbor Kozjaške posojilnice, na katerem bo govoril g. nadrevizor Vlado Pušenjak. Radi tega je želeli, da se vsi člani pa tudi drugi prijatelji združništva tega velevažnega zborovanja prav mnogoštevilno udeležijo.

m Leitersberg. Na gostiji Ferenc — Repina se je nabralo na predlog Andreja Repina za „Slov. Stražo“ 4 K 2 vin. Živel!

m Jarenina. V nedeljo, 25. maja ponovi Dekliška zveza gledal. igro „Nežika z Bleda“, v nedeljo, dne 1. junija pa priredi Bralno društvo večjo veselico s sodelovanjem akademičnega društva Zarja v Gradcu.

m Št. Ilj v Slov. gor. Občni zbor Kmet. bralnega društva se vrši v nedeljo dne 25. maja popoldne takoj po večernicah v Slov. Domu. Govorit pride govornik iz Maribora. Slovenci in Slovenke šentilske župnije, pridite v obilnem številu!

m Čeršak. Prihodnjo nedeljo 18. maja ob 4. uri popoldne se vrši pri g. Hamerju mesečno zborovanje skupine Jugoslovanske strokovne zveze. Obenem bo tudi običajno mesečno vplačevanje. Ciberžani in Selnici, pridite zopet mnogobrojno!

m Sv. Rupert v Slov. gor. Prijateljsko omizje je darovalo dne 7. t. m. za Slov. Stražo po tlenariski podružnici 20 K. Slovenci, darujte za Slov. Stražo.

m Hoče. Vsi prijatelji mladinskega gibanja od blizu in daleč, v nedeljo, dne 18. majnika v Hoče. Spored: Ob pol 10. uri pridiga (g. dr. Hohnjec), blagoslovljenje nove zastave in slovesna sv. maša. Popoldne ob 3. uri veselica v hiši g. Terezije Rojko. Pozdrav. „Vesela pesem nedolžnega otroka“, deklamira Orel. Govor, (č. g. dr. Hohnjec). „Domovini“ poje meš. zbor. „Pravica se je skazala“, šaloigra s petjem. Vstopnina 40 vin., sedeži 80 vin. Ker se čisti dobiček porabi za Orle in zastavo, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj, minoritski samostan, naznanja vsem, ki imajo vkljub sedanji denarni suši kaj prihranjenega denarja, veselo novico, da obrestuje od 15. majnika t. l. na prejšnjo hranilne vloge po 5%. Sprejema tudi hranilne vloge pri drugih hranilnicah in posojilnicah, oziroma njihov knjižice, in jih obrestuje, ne da bi se s tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi imel vlagatelj pri tem kakih potov ali sitnob. Prošnje na c. kr. sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica sama in sicer brezplačno; stranka plača pri tem samo koleke.

p Ptuj. V nedeljo, dne 11. t. m., se je poročila vrla članica Dekliške zveze, Terezija Brenčič, s pridnim mladeničem Francem Majerič. Poročencema kliče: Na mnoga leta! — Naš Orel je dal letos 3 fante cesarju. Pa naj reče kdo, da so „Čuki“ za nič!

p Sv. Vid pri Ptuj. V nedeljo, dne 4. maja, je v gostilni Šmigove prvič nastopilo šentvidsko tamburaško društvo. Ako se pomisli na kratek čas, ni še namreč 2 meseca, kar se je ustanovilo, igrajo fantje prav dobro. Vsa čast gre g. učitelju Rosband, ki jih je tako dobro izvežbal.

p Cirkovce. Dne 30. p. m. je po kratki, toda mučni bolezn, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala g. Marija Ribič. Njen pogreb je pokazal, kako je bila pokojna splošno priljubljena. N. v m. p.!

p Cirkovce na Dravskem polju. Pri nas se širi vest, da se bo ustanovilo, oziroma zopet oživilo Izobraževalno društvo, kar bi bilo zelo potrebno, posebno še za fante. Vsako nedeljo po večernicah bi šli v društveno sobo čitat kaj koristnega in zabavnega, mesto v krčmo popivat in polnit žepe krčmarjem. Le pogum fantje in ne dajte se zapeljati od par nevednežev! — Par nemčurčkov in liberalnih petelinov hoče v „Štajercu“ in v drugih liberalnih listih oključati našega vlč. g. župnika. Zakaj pa? Ker jim je trn v peti. Pravijo, župnik jo bo moral pobrisati iz fare. A tem prerokom povemo, da tega veselja še ne bodo tako kmalu doživeli.

p Sesterže. Dne 7. t. mes. se je našlo v potoku Črnc, kateri meji občini Sesterže in Cirkovce, mrtvo truplo okoli 60 let stare nepoznane ženske. Truplo je bilo najbrž le malo časa v vodi. Imela je pri sebi 12 vin. in molek. Truplo se je pod nadzorstvom c. kr. o-rožništva prepeljalo v cirkovsko mrtvašnico.

p Sv. Andraž v Slov. gor. Kako krotek je vendar postal andraževski dopisnik „Sloge“, odkar ne more več s svojim zarjavim možnarjem streljati dr. Ploju na čast. In kakor je videti, je že odnehal s svojim bojnim klicem, in zato se bo g. Brenčič zanaprej že smel pripeljati tudi zvečer k Sv. Andražu. Pa, ah, da bi andraževski dopisnik vsaj smel na Brenčičev šod! Potem bi gotovo preprečil, da bi na Brenčičevem shodu ne prišlo takoj do enoglasne zaupnice. Porabil bi trenotek in bi dvignil — kaj mu mar, če bi bil vsem našim ljubim in najuglednejšim Andraževčanom v zabavo in smeh — obe roki, in g. Brenčič bi ne dobil enoglasne zaupnice na shodu pri Sv. Andražu. Da pa dopisnik „Sloge“ zraven tega še izraža skromno željo po svetlem cvenku, po podpori, ozi-

roma, da mu je mar povišanje plač, je lepo in prav. In če se mu zraven tega še cedijo sline po dijetah naših poslancev, pa tudi razumemo. Najbolj pa ve andraževski dopisnik sam, koliko svetlih kronic je treba, ako se hoče ubiti tisti ljubi čas, zlasti sedaj, ko je andraževski dopisnik cel dan brez dela. Mi pa gledamo na to, h kateri stranki naš andraževski dopisnik spada. Vidimo ga in sodili ga bomo edino po tem, kako in koliko je zabil dolgega časa, in koliko je potegnil za to svojo brezdelnost mesečne plače.

p Središče. G. učitelj Franjo Serajnik nam piše z ozirom na članek o Marijinih oltarčkih v središki šoli, da v njegovem razredu to leto noben otrok ni omenil kaj o napravi takega oltarčka. Pač pa je gospod Serajnik vpričo celega razreda rekel: „Ker v šoli nimate časa moliti Kraljici majnika na čast, napravite si doma oltarček ali pa idite k šmarnicam, da se priporočate naši Pomčnici“. Iz drugih besed v pismu g. učitelja Serajnika se razvidi, da središko učitelstvo sumniči ondodnega g. kaplana kot dopisnika našega lista o šoli in šolskih zadevah. Izjavljamo odločno in brez kakage poziva, da nismo od sedanjega g. kaplana nikdar dobili dopisa, v katerem bi se bavil ali dotikal učiteljstva in srediških šolskih razmer. Prepričani smo, da bo učiteljstvo to odkrito našo izjavo tudi uvaževalo.

p Vitan. Iz naše vasi so se letos preselile v večni dom že dve gospodinj: Marija Čurin in Marija Trop. N. v m. p. — Kljub hudemu mrazu, ki je obiskal tudi našo vas, je sadno drevje še precej lepo cvetelo. Rž in pšenica se prav lepo razvijata. — Lov v naši vasi so prevzeli liberalni gospod Ivan. Naš po-božni liberalni očka župan imajo res veliko dela, zato jih je težko najti doma. Če jih pa najdeš doma, ležijo na mehki postelji. Če jih prosiš, da bi napisali živinski potni list, osorno odgovorijo: „Sedaj nimam časa pisati, pridi drugokrat“. To ni za Vas lepa točka! Kadar boste zopet ob času občinskih volitev prosjačili glasove za svojo liberalno stranko, Vam bomo mi tudi nekaj bridkega povedali: „Sedaj nimamo časa, voliti liberalcev, na petelinovo popoldan pridemo.“ — Volilec III. razreda.

p Samošani pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Iz naše vasi v „Slovenskem Gospodarju“ še ni bilo nobenega dopisa. Opozoriti hočemo cenjene čitatelje „Slov. Gospodarja“ na našo vas zategadelj, ker nosi ime po nekdanjem slovenskem kralju Samo. Samošani štejejo blizu 100 hiš, med temi jih je 5 narodenih na „Slov. Gospodarja“. To nam sicer ne daje najlepšega izpričevala, pa gospod urednik, obljubimo Vam, da se bomo počasi že začeli zavedati, da je „Slovenski Gospodar“ najboljši list za kmečko ljudstvo. — Prebivalci naše vasi se pečajo po največ s kmetovanjem, nekaj s pridelovanjem čebule. Čebelarstvo je pri nas na zelo visoki stopinji in naš med slovi daleč po svetu. Letos so ga že zelo veliko prodali, posebno v Gradec. Dva posestnika se tudi pečata s trsnico ter pridelata vsako leto več tisoč lepega trsja. Vinogradnikom se je sicer letos nekoliko slaba pokazala, pa ako ne bo toliko množine vina kot navadno, se bomo pa tudi z vodo morali zadovoljiti, katera še ni nobenemu Šamošancu zmešala pameti. — Občinske ceste nam, oziroma našemu občinskemu odboru, ne delajo nikakih preglavic, ker drugače bi se občestni jarki gotovo nekoliko osnažili in gnojnice spuščala drugam, pa ne na cesto, kjer več škoduje kot koristi. Več prihodnjic!

Središče. Dekliška zveza ima v nedeljo dne 25. maja svoj mesečni shod.

Ljutomerski okraj.

Ljutomer. Iz trga smo imeli tekom treh tednov že 5 mrlčev: 18. aprila smo pokopali bivšega lamparja Polaka, 20. aprila Košnika st., 27. aprila gospo A. Karba, mater pok. učitelja Janka Karbe; 9. maja pa smo spremili gospo Emo Drogenikovo, soprogo ces. kr. davčnega kontrolorja, proti kolodvoru, od koder so jo prepeljali v Maribor. 12. maja je umrl g. Ludovik Majer, klepar. Vsem večni mir!

l Ljutomer. Dne 21. t. m., to je v sredo pred Telovim, se vrše v trgu občinske volitve. Nemci se že veselijo, da dobe še III. razred v svoje roke ter da bodo delali lažje elektriko. Dolžnost naših volilcev je, da pridejo k volitvam vsi, tako tržki kakor zunanji. V tem slučaju je potem zmaga v tem razredu naša. Zbirališče slovenskih volilcev je v Seršenovi gostilni, od koder korakamo skupno na volišče. Ne pozabite doma glasovnice in legitimacije! Kdor ne pride, ni naš prijatelj, kajti: „Kdor ni z nami, je proti nam!“

l Radislavci. Dne 1. maja je imela naša prostovoljna požarna bramba svoj I. občni zbor. Udeležilo se ga je okoli 50 posestnikov. V odbor so bili izvoljeni sledeči: načelnik Anton Filipič, Radoslavci; njega namestnik, Franc Kšela, Kuršenci; tajnik, Ludovik Vrbnjak, Sitarovci; blagajnik, Ludovik Filipič; nadzornik, Jakob Kšela; vodja plezalcev, Franc Škrobar; njega namestnik, Ivan Farkaš; vodja brizgalnice, Jože Zmazek; njega namestnik, Jože Čirič; vodja var., Mihael Marinič; njega namestnik, Ivan Rakuša; za zdrav. oddelek, Alojz Tomanič; trobentač, Iv. Megla; vodja plezalcev Anton Kranjc, vsi iz Radislav. V občini vlada splošno navdušenje za požarno brambo, katero vodijo naši katoliško-narodni možje. — Tudi sosedne občine so se dogovorile, da prispevajo z denarjem in lesom. Vsa hvala pripravljalnemu odboru in našemu županu, da so se potrudili za tako dobro stvar. Pristopilo je 40 udov in 1 podporni član.

l Črešnjeveci. V najhujše sršenovo gnezdo se dregne, ako se v „Slovenskem Gospodarju“ razkrinkajo naši štajerčijanci. V dveh dopisih „Slovenskega

Gospodarja“ se na kratko in še itak dosti milo poroča o našem dedcu Wračkotu in njegovem privržencu F. Puharju. Da bi pa teh in drugih njihovih lepih lastnosti nikdo več ne omenjal, skujejo v predzadnji številki „Štajerca“ nek dopis, ki ni ne tič ne miš in v katerem sumijo ter napadajo obitelj Zemljičev kot dopisnike teh dopisov. Kdo dopisuje, o tem še naši nemčurji ne bodo tako hitro znali, kar se pa tiče Zemljičevih, bodi povedano, da ko bi bili štajerčijanci taki gospodarji kot je Zemljič, bilo bi v Črešnjevecih in v Orehovcih več kmetov kot jih je danes, in ko bi vzrejal Wračko svoje otroke enako kakor Zemljič, bi mu ne bilo treba prodajati posestov, ampak bi je lahko izročil enemu izmed svojih številnih otrok. Sicer pa Orehovčanje in drugi sosednji občani komaj čakajo, da bi se že znebili tega jarma.

l Kmet podružnica v Vučji vasi priredi na Telovo popoldne po večernicah v gostilni pri Muhiču v Križevcih zanimivo predavanje o Balkanu in balkanski vojski s skioptičnimi slikami.

Slovenjgraški okraj.

s Šoštanj. Liberalno gospodarsko delo že rodi sadove. Vsled slabega gospodarstva odbora in slabe revizije celjske liberalne Zveze je nastala pri naši liberalni Posojilnici precejšnja izguba. Celjski liberalci čivkajo že več ko 2 leti, da so uredili Posojilnico, a kako izgleda ureditev? Pridno so hodili mladi liberalčki v Šoštanj, tarokirali pri Rajšterju, a plod njih dela so dopisi članom sledeče vsebine: „Obračamo se na vse prave in tudi izstopivše člane, da prispevajo za pokritje opisane izgube. Tudi oni člani, ki so svoj izstop naznanili še-le potem, ko je izguba nastala, se ne bodo mogli odtegniti plačilu.“ Ljudstvo je silno razburjeno, povsod išče sveta in pomoči. Najbolj pametno je, kar se jim tu in tam svetuje, da si večje število članov skupaj najame kakage odvjetnika, ki bo dal pregledati stanje Posojilnice, pustil napraviti na-črt za ureditev in delal na to, da bodo odborniki ter nadzorniki in celjska liberalna Zveza storili svojo dolžnost, ne bo plačal nobeden član, zlasti radi tega ne, ker nimajo člani zaupanja do ureditve do celjskih liberalcev. Zgodi se namreč lahko, da dobe člani, četudi sedaj nekaj prispevajo za pokritje izgube, čez nekaj časa zopet poziv za plačilo. Vsem pristašem pa kliče: Pozor pred liberalnimi posojilnicami!

s Št. Ilj pri Velenju. V nedeljo, dne 4. majnika, so imeli pri nas Florjanovo veselico ali takozvano „bikovo ohcet“. Čuditi se moramo starišem, da tako zaslepljeno gledajo skozi prste svojim otrokom.

s Št. Ilj pod Turjakom. Na binkoštni ponedeljek, dne 12. maja, se je vršil pri nas poučen shod J. S. Z. G. Valentin Urbanč otvori zborovanje in podeli besedo Vekoslavju Zajcu, ki nam je iz lastne izkušnje povdarjal kot delavec, kake velike važnosti je vsepovsod sedaj J. S. Z. Zborovalcev nas je bilo nad 100. Ljudje so izrekli željo, da se mora pri nas že v teku 14. dni ustanoviti ta prepotrebna organizacija. Govornik pa je z veseljem obljubil, da v 14. dneh zopet pride, da se ustanovi skupina J. S. Z.

s Na Muti in v Marenbergu kakor tudi po vsem marenberškem okraju so bili naši narodni nasprotniki pred par tedni vsi iz sebe. Kaj se je pa zgodilo? Nič posebnega; izvršilo se je samo to, česar smo že dolgo pričakovali. Njihov človek Auer, ki je svoj čas najhujše nastopal proti Slovincem in je bil tudi predsednik podružnice Südmarke, je prodal svoje posestvo z gostilno in mesarijo vred Slovincu g. Vrhnjaku, p. d. Otu, posestniku pri Sv. Jerneju. Tako pridejo Slovenci vendar enkrat do svoje gostilne ter jih ne bo treba več metati iz nemških gostiln. Nemški bratci pa so Auerja hujskali ter so ga hoteli popolnoma uničiti, a ko je prišel v stiske, ga ni hotel nikdo več poznati. Taki so! Njihova jeza pa najbolje kaže, kolike važnosti je za nas ta pridobitev. G. Vrhnjak prevzame s 1. junijem gostilno, kar si naj naši ljudje zapomnijo.

s Št. i trg pri Slovenjgradu. V nedeljo 25. maja ob 3. uri pop. se vrši v gostilni g. Ibl podučno zborovanje J. S. Z. Poroča g. V. Zajc.

s Sv. Ilj pod Turjakom. V nedeljo, dne 25. maja po prvem sv. opravi se vrši v gostilni g. Krasovca ustanovni shod nove skupine J. S. Z. Poročat pride g. V. Zajc.

s Šoštanjski okraj. Jugoslovanska strokovna zveza priredi v nedeljo 18. maja troje zborovanje in sicer: Zjutraj po rani sv. maši se vrši shod pri sv. Martinu pri Velenju v gostilni g. A. Meža prej Lahovnik, p. d. Kokošinek, v Šoštanju se vrši shod v cerkveni hiši takoj po drugem cerkvenem opravi. Tretje zborovanje se vrši in sicer ustanovno v Nazariji popoldne ob pol 4. uri pri Toniču. Vabljeni ste povsod da pridete v obilnem številu. Nihče ne zamudi ta dan zborovanja. Poročat pride V. Zajc.

Konjiški okraj.

k Prihova. Iz naše fare jih je bilo pri zadnjem naboru 12 potrjenih k vojakom. Med temi je lepo število Marijinih družbenikov, katere bomo težko pogrešali, ker so nas večkrat z mičnimi govorečki učili in z igrami zabavali. Kličeimo jim: Nastopite junaško težavni, pa tudi častni vojaški stan; zadržite se možko, da vas ne premaga vsak veter skušnjav in slabega vzgleda, in vrnite se zdravi ter nepokvarjeni po dobro prestani službi k nam v domači kraj! Iz srca vam to želi l. 1906 potrjeni vojak.

k Kebejl na Pohorju. Krasen in vesel je bil v naravi dan 1. majnika. Še bolj vesel pa je bil isti dan za nas Kebejlčane, ker nam je naš požrtvovalni gospod nadučitelj Bregant preskrbel jako prijetno in nedolžno zabavo. Naši mladi, večinoma še šolarji, so nam isti dan med deklamacijami in petjem priredili

krasno uspeli igri: „Darežljivi otroci“ in pa „Lažnji-va Milena“. Posebno slednja je vzbudila mnogo smeha in odobravanja med občinstvom. Prostorna šolska soba je bila nabit polna. Mnogo veselja je vzbudil med navzočimi tudi naš novi in še mladi tamburaški zbor. Res, kaj takšnega se tukaj še ni slišalo in zato je zanimanje za tamburice tem večje. Da so otroci-igralci kakor tudi tamburaši tako dobro rešili svojo nalogo, gre pred vsem hvala našemu vrlemu g. nadučitelju, ki se je z vsemi močmi trudil za krasno uspelo slavnost naše mladine. Hvala pa tudi našemu č. g. župniku in gđ. učiteljici za krepko pomoč v tamburaškem zboru. Draga mladina, oklepaj se z vso ljubeznijo takšnih dobrih voditeljev in ni se ti treba bati zanj zapeljivega sveta. Krepko torej naprej po načrtani poti in marljivost bo venčana.

k **Zreče.** Minuli teden so se vršile 3 poroke iz hiš naših somišljenikov. In ker zahaja „Slovenski Gospodar“ pod njihove strehe, naj torej imena poročen-cev „njihov“ list zapiše v svoje predale. Posestnik A. Kotnik, denarničar pri političnem društvu „Straža“, se je poročil z Golčar Juliko, blagajničarko tukajšnje podružnice društva Slovenska Straža. Pri gostiji se je nabralo 9 K 72 vin. za Slovensko Stražo. Lamut Franc, sin podpredsednika „Straže“, je vzel za zakon-sko tovarišico Rušnik Marijo. Tu je za Slovensko Stražo govorila družica Klančnik Franica, in gostje so zbrali 9 K 12 vin. Rudar Pozeb Josip se je pa po-ročil z Matavž Amalijo. Vsem novoporočencem: Obilo sreče!

k **Zreče.** Pri mesečnem sestanku Mladeniške zveze smo se učili nekoliko zemljepisja. Tov. Josip Naglič nam je povedal marsikaj lepega. — Umril je F. Sojčič, star 25 let, član Marijine družbe. V dolgotrajni bolezni je bil vzgled potrpežljivosti in vključ boleči-nam vedno veselega srca. Blagi dušici sveti večna luč!

Celjski okraj.

c **Celje.** Vrl hmeljar iz celjske okolice nam pi-še: Akoravno še hmeljarji ne vedo, kakšna bo letoš-nja hmeljeva ietina, vendar že liberalni mešetarji sti-kajo glave in trosijo vest, da bo letos cena hmelju pri-meroma zelo nizka. Zakaj delajo tako? Prvič, ker ho-čejo nas hmeljarje preplašiti, da bi nasedli na lima-nice mešetarjev in bi za slepo ceno hmelj prodali na-prej. Drugič, da bi zopet napolnili svoje mastne mo-šničke, kakor so jih predlanskim. Tretjič, da bi tujim veletržcem pripomogli do kolikor mogoče velikega do-bička. Hmeljarji! Taki vaši prijatelji so savinjski li-beralni mešetarji in velikaši. Pokažite jim vrata!

c **Svetina** pri Celju. Kakor vsako leto, tako so tudi letos fantje ob vojaškem naboru peli slovenske narodne pesmi. To pa je celjske okoliške nemčurčke razkačilo. Zapovedali so dvema fantoma, ki sta imela slovenske trake na obleki, naj jih odstranita. Ker se pa to ni zgodilo, so jima s silo strgali slovenske tra-ke, in tako bi bili radi prišli do pretepa; pa zakaj? Zato, ker oni niso za delo, njim bije srce bolj mirno, kadar sedijo v zaporih. In ti fantje, ki so zrastle n: slovenski zemlji in so si par koščkov kruha zasluži-li že pri Nemcih, toda komaj toliko, da nosijo že prav kratke nemške trake. — Opazovalec.

c **Dramlje.** No, mučenika bo iz Jarnoviča „Na-rodni List“ tako malo naredil, kakor so ga iz Prohas-ke nemški listi. Kaj se je zgodilo? Na Jožefovo je med prvim sv. opravilom v cerkvi nad 100 ljudi videlo, da je „mučenik“ Jarnovič iz klopi siloma potegnil in po tleh vrgel Jožefa Slemenšek in mu raztrgal suknjo. Župnik, ki je želel, da ne pride hudodelstvo pred sod-nijo, je Jarnoviča primerno uradno opomnil, naj do-ma poravnava svoje dejanje. Ni hotel. Bil je ovaden in je pri sodnji svoje dejanje obstal, pa tudi v pismu na neko drugo osebo. Ali ga je tedaj sodnja oprostila, ker je bil nedolžen in lažnjivo ovaden? O ne, ampak, ker je sodnja sklepala, da ni v jezi vedel, kaj dela. Ni se pa na to ozirala, da je naredil veliko pohujša-nje v cerkvi pričujočim otrokom in odraslim. — Li-sten koš advokatske pretkanosti je treba, da izvija „Narodni List“ iz teh dejanj Jarnovičevo nedolžnost, pa župnikovo lažnjivost in sovraštvo. Naj ne pričaku-je to časnik, da bo s takimi svojimi lažmi volilce od razveljavljenega imenika spravil na druge misli. Kdor ne ve pri volilnem imeniku in v cerkvi, kaj dela, ne velja v Dramljah za tajnika in šolskega ogleda.

c **Petrovče.** Naš gospod nadučitelj č. baje agi-tira za prihodnje občinske volitve. V občinskem odbo-ru mora biti tudi g. Slane, potem bodo „zlati“ časi zasijali petrovski občini. Opozarjajo se naši pristaši, da ne držijo križem rok! Petrovskih liberalcev vodja dela na tihem!

c **Vojnik.** V dobi treh dni smo zagrebli kar tri odločno naše može, in sicer Andreja Leber iz trga Vojnik, Janeza Veleušek in Franca Svetec, posestni-ka v Trnovljah. Slednji je umrl nagle smrti. N. v m. p.!

Vitanje. Dne 24. marca t. l. je umrl v Maribo-ru g. Martin Regoršek, upokojeni nadučitelj iz Tr-bonj, v 79. letu svoje starosti. Pokojni je bil tudi v Vitanju več let učitelj in nazadnje tudi nadučitelj. Bil je vesten, pobožen in izvrsten odgojevalec mladine. — Ljudje ga imajo še zmiraj v hvaležnem spominu. Dne 8. maja so se tukaj za rajnega opravile vigilije, peta črna sv. maša in libera. Pričujoči so bili vsi tukajš-nji gg. učitelji s šolarji vred in veliko hvaležnega ljudstva. Naj v miru počiva!

c **Frankolovo.** Veselico, katero je priredila Mla-deniška zveza dne 11. t. m., je obiskalo prav mnogo

občinstva in se je jako dobro izvršila. Igri se ponovi-ta v nedeljo, dne 18. maja. Gostje pridite!

c **Smartin** v Rožni dolini. Prav živahen dan je bil pri nas na binkoštni ponedeljek. Orli celjskega o-krožja in tamburaši celjskega Izobraževalnega dru-štva so prihiteli k nam ter nam priredili prijeten po-poldan. Pred cerkvijo se je vršila javna telovadba. Mnogoštevilni gledalci so bili presenečeni, pa so z veikiim občudovanjem gledali naše vrle Orle, kako spretno so se sukali na drogu in kako točno so izvr-ševali zanimive proste vaje. Res, vsa čast takim fan-tom! Prepričali smo se vnovič, da ni prazen naš up, da bodo to kdaj vitežki možje, naš ponos in stebri slo-venske zemlje. Tudi igre, ki so jih uprizorili tambu-raši, so se izvršile v splošno zadovoljnost. Vsi smo se zedinili v navdušenih pozdravnih besedah domačega g. župnika, ki je želel Orlom vstrajnost in procvit, jih zahvaljeval za lep vzgled, ki so ga dali našim doma-čim fantom. Omeniti moramo, da je naš domači pev-ski zbor vso prireditev izredno povzdignil.

c **Sv. Vid--Grobelno.** Slučajno mi pride v roke neka številka frakarskega „Narodnega Lista“, v ka-teri neki zatelebani liberalček godrnja zoper izid ob-činskih volitev v naši občini. Ako nisi popolnoma ne-umen, moraš spoznati, da liberalcev ne marajo nikjer v kakih odborih, torej tudi mi ne, ker smo bili že do grla siti liberalne strahovlade. Hvala Bogu, da je te-mu enkrat konec! Vsi občani smo popolnoma zadovolj-ni, da nam ne županuje več kak oholi liberallec. Spo-štujemo pa zato tem bolj našega vrlega župana, ki je v resnici z ljudstvom, kajti za vsakega ima prijazno besedo.

c **Mestinje.** Preselil se je tukajšnji trgovec go-spod Anton Fidler v Lemberg. Kot poštenjak in naš somišljenik je bil pri nas obče priljubljen. Imel je v trgovini vedno naše vžigalice kakor tudi drugo blago Slovenske Straže. Želimo mu v Lembergu obilo uspe-ha ter ga vsem toplo priporočamo.

c **Sv. Peter** na Medvedovem selu. Kakor po dru-gih krajih, je napravil letošnji pozni mraz tudi pri nas veliko škode. Radovedni smo, ali se bo potrudil naš župan, izposlovati kakšno pomoč, odpis davka a-li kaj temu enakega. — V začetku minulega leta se je vršila pri nas občinska volitev, katere izid je bil za nas povoljen, dasiravno so liberalci napeli svoje zad-nje moči. Ta dan je uvidel sedanjí župan, v kako žalostnem položaju se nahaja. Vključ svoji strastni a-gitaciji še v novi odbor ni mogel zlezti. Sedaj nestrp-no čakamo zaželjenega novega župana.

c **Loka** pri Zidanem mostu. Tukajšnji liberalci in socialni demokratje se veselijo, ker upajo, da bodo občinske volitve razveljavljene. Silno jih jezi, ker ni-so pri zadnjih volitvah prišli do večine. Mi jim tiho povemo le toliko, da jim prihodnjič ne bo nič boljše iz-padlo. — Proti Südmärkverein, ki so ga osnovali na Zidanem mostu Nemci in nemčurji, so ustanovili libe-ralci družbo sv. Cirila in Metoda. Toda dokler bodo liberalci branili svojo narodnost z alkoholom, z gonjo proti naši duhovščini in z nespodobnim govorjenjem, ne bo imelo njihovo delo posebnega uspeha.

c **iz Laškega okraja.** Agitacijsko društvo za li-beralne prazne besede in ki naj bi bilo tudi predpri-prava za prihodnje deželnozborske volitve, snuje celj-ska liberalna stranka za naš okraj. Zlasti ji dišijo kraji ob desnem bregu Savinje, kjer je za njihove namene še nenačeto polje. Upamo, da kakor drugod, tako tudi tukaj, ne bo za seme liberalnih protiver-skih in protiljudskih naukov nič kaj rahla in spre-jemljiva zemljica.

c **Celje.** Slov. Kat. izobraževalno društvo vabi na velezanimivo skioptično predavanje o balkanski vojski v 150 slikah, ki se vrši v ne-deljo 18. majnika ob pol 4 uri pop. v dvorani pri Belem volu. Vstop-nina 30 vin. Čisti dobiček v prid Slov. Straži.

c **Celje.** V večjem trgu v Sav. dol. se odda z vsem potrebnim orodjem opremljena edina mizarska delavnica v najem ali pa se sprej-spreten mizarski delovodja kot družnik. Izve se pri Občeslovenskem obrtnem društvu v Celju, ako se priloži znanaka za odgovor.

c **Nova cerkev** pri Celju. Čebelarška podružnica priredi v ne-deljo, dne 25. maja ob 3. uri popoldne v Socki pri Al. Arličevem čebelnjaku veliki čebelarški shod ob vsakem vremenu. Predavanje ima naš priljubljeni pot. učitelj Ivan Juranič. Vabijo se vsi čebelarji.

c **Sav. mladenke.** Pripravite se na velik dekliski shod, ki se bo priredil 8. junija 1913 na prijaznem hričku v Nazarih v Gornji Sav. dolini. Agitirajte pridno, da bo udeležba od vseh strani mnogo-številna; vsaka D. Z. naj pošlje zastopstvo. Potreba je, da pohitimo skupno na kraj, kjer se seznanimo, se navdušimo za vzvišene vzore, da javno izpovemo svoja načela, ter se tako utrdimo v versko in na-rodno zavednost, da mora tudi slovensko ženstvo na plan. Pričakuje se prav obilne udeležbe. Pripravljeno bo tako, da se zborovanje lahko vrši ob vsakem vremenu. Natančen vsopred se pravočasno naznani. To-raj mladenke, pridno na agitacijo, da bodo prav častno zastopane vse Zveze cele Savinjske doline!

c **Sv. Jošt** na Kozjaku. Strokovna zveza priredi 1. junija velik slavnostni izlet iz Saleške doline k Sv. Joštu. Vspored je sledeči: ob 10. uri sv. maša in pridiga. Po sv. opravilu je pred cerkvijo kratko zborovanje J. S. Z. in nato obed. Po obedu se podamo na vrh hriba poleg cerkve, ki nam nudi krassen razgled po celi Savinjski, Saleški in Mislinjski dolini. Nato se vrnemo s hriba k župnijski cerkvi, kjer bo prosta zabava s petjem mešanega zbora. Kdor ima okus za razgled in pošteno zabavo, naj prihiti ta dan na to prijazno goro. Na izletu bo govoril g. dr. Vebler iz Celja.

c **Luče.** Na kvaterno nedeljo se bo igrala pri nas igra „Dve materi“. Začetek ob 2 pop. Domačini in sosedje pridite vsi k nam, da se z nami veselo poveselite.

c **Laškova vas.** Požarna bramba ima v nedeljo dne 18. maja svoj redni občni zbor pri g. načelniku Franc Cilenšek. Začetek točno ob 3. uri pop.

c **Laško.** V nedeljo, dne 18. maja ima naša Kmečka hranilnica in posojilnica občni zbor v pivnici § 11 ob pol 9. uri predpoldne. Go-vori nadrevizor g. Pušenjak. Kmetje, pridite v obilnem številu!

Brežiški okraj.

b **Brežice.** Naš okraj meji na brate Hrvate in sosede Kranjce. Nihče si ne bi predstavljal, da je pri nas mogoče nemškutariji vzdigovati tako prešerno svo-je rožičke, kakor jih sedaj vzdiguje. Nemškutari se vse vprek; nemškutarijo trgovci, gostilničarji in obrt-

niki. Od kod to? V „višjih“ slovenskih krogih v Breži-cah se nemškutari ravno tako, kakor v družinah pri-stnih Nemcev. Ti liberalni „narodni junaki“, ki so pri zadnjih državnozborskih volitvah dan za dnevom plezali po okraju in lovili volilce za dr. Kukovca, go-jijo pri nas največ nemškutarije. Naj si celjski „Nar. List“ to dejstvo zapiše, kadar bo zopet pel slavo svo-jim posavskim „narodnim bojevnikom“. — B. Z.

b **Zabukovje.** Danes prihajamo na dan z novo novico. Sliši se, da bodo ustanovili zračnega Sokola. Načeloval jim bo župan Božič, po domače Kerhetov Jože iz Stop. Njegov namestnik pa bo vredni mu na-slednik Vodičar. Za tajnika mislijo izbrati nekega Ko-lariča, ki je tudi izvrsten govornik in nad vse resni-coljuben!!? Odbornikov bo pet in sicer: Bevc, Grač-nar, Božič Alojz, Srebrnič in Alič Miha. Pregledo-valca računov pa: Neža Božič in Golob, mlinar.

b **Blanca** ob Savi. Ves utrujen in upehan sem jo pred kratkim primahal dol s hribov na Blanco. Ve-liko se je že pisalo in čitalo o potrebi postajališča na Blanci in da bo že ta in ta čas otvoreno. Vsedel sem se v gostilno g. Likerja. Ko sem se že malo okrepčal, vprašam g. gostilničarja, če bo že skoraj vlak tukaj. Ta mi začuden odgovori: „Saj še ne sme tukaj obsta-ti“. No, kapa kosmata, kaj pa sedaj! Priljago na ra-mo, palico v roke, pa hajd na drugo postajo. Med po-tom pa naletim na nekega, že precej priletnega mo-ža in mu razložim svojo dogodbico. On se mi na širo-ko nasmeje in pravi: „Jaz in še več starih mož že željno pričakujemo te prekorniste postaje. Če bi bila tu postaja, bi se lahko k sv. mašam peljali vsako 'ne-deljo, tako smo pa velikokrat radi velike oddaljenosti brez sv. maše. Da ni še vse gotovo, je pa krivo, ker niso bili vsi občinski odborniki za to, da bi bila tukaj na Blanci postaja.“ — Obžalovanja vredno je, da ne spoznajo, kako koristna bi bila ta postaja za celo občino. Če bi tudi bilo malo več plačila, pa bi bi-la zato tudi korist veliko večja za celo občino in oko-lico.

c **Brežice.** V nedeljo 18. maja po večernicah priredi Kat. slov. izobraževalno društvo lepo igro „Don Manuel“ ali „Ave Marija“. Od-rasli in mladina pridite v obilnem številu!

Najnovejše.

Ptujska gora. V nedeljo, dne 18. t. m. ob 3. uri popoldne se priredi v šoli na Ptujski gori veselica z godbo in šaljivo igro. Vstopnina se uporabi v šolske namene.

Vurberg. Gospodarsko bralno in izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 18. maja, po litanijah mesečno poučno zborovanje.

Šoštanj. Bralno društvo priredi dne 25. majni-ka (na lepo nedeljo) ob 3. uri pri Rajsterju predstavo: „Luknja v namiznem prtu“ in „Nežika z Bleda“.

Sv. Jurij ob Šč. Kmetijska podružnica priredi v nedeljo, dne 18. maja po rani sv. maši v šoli važno gospodarsko zborovanje.

Na Ball m. Določeno je, da izroči črnogorski namestnik v S. adru, Plamenac, zastopnikom medna-rodnega brodovja Skader dne 14. t. m. ob 2. uri po-poldne. Zastopniki privedejo seboj 500 pomorskih vo-jakov, katere dajo Avstrija, Italija, Nemčija, Anglija in Francija. Le Rusija ne pošlje nobenega vojaka. — Prihajajo poročila, da se vrše pred Solunom majhne praske med grškim in bolgarskim vojaštvom.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 8. maja 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 90—108 kron (izjemoma 118 kron), poltolsti 86—94 kron; suhi od 76—82 kron; volji za pitanje od — do — K; klavne krave, telste od 74—86, poltolste od 54—72, suhe od 40—52, biki od 72—94, dojne krave od 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 72 do 98 kron.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1'40, K 1'64; teleta la (izjemoma cena od K 1'62 do K 1'76); mlade svinje od K 1'36 do K 1'46; nemške pitanske svinje od K 1'44 do K 1'50; ogrske pitanske svinje la od K — po K —; ogrske pitanske svinje IIa od K 1'42 do K 1'68; mesne svinje od K 1'40 do K 1'55; bosnjaške pitanske svinje, suhe, od K 1'24 do K 1'30; ovce od K —'90 do K 1'—; kozlički in jagneta od K 6'— do K 10'—. Kupčija slabša, cene nazadujejo.

Listnica uredništva.

Zg. Gorče pri Braslovčah: Ker so slovenski zdravniki razglasili v listih, da odklanjajo enake zahvale, tudi Vaše ne moremo priobčiti. — Središče: Mislimo, da bi taki dopisi, ki se bavijo z manj važnimi dogodki in osebami, sedanjemu častnemu ugledu naše stranke pri Vas le škodovali. To nas je napotilo, da smo dopise odložili. Kmalu kaj drugega. — Sv. Marjeta nize Ptuja: Pojdite k sodnji, da se stvar reši. Napad bi Vam znal škodovati. — Sv. Rupert nad Laškim (puščavnik): Zelo hvalevreden namen, toda gotovo bote prej dosegli svoj namen, ako iz ljubezni opozorite na nedostatek, ne pa kar s kolom. Pozdrav! — Ljutomer: Odobravamo sicer Vašo kritiko o dotičnem možu, a ka-kor sami veste, se naš list takih osebnih napadov kolikor mogoče izo-giblje. Prosimo, poročajte raje kaj drugega. Pozdrave! — Spod. Gaste-raj: Kako ljudje molijo, prepustimo sodbi drugih. Naš list ni za to, da bi take „novice“ prinašal. — Sv. Bolfenk, Razbor, Veliki kamen, Gradec, Mödling: Prihodnjič.

Vzajemna zavarov. v Ljubljani.

Glavni zastop za

Spod. Štajersko

pri Franu Pograjc v Mariboru, na voglu Blumengasse in Quergasse

zavaruje 1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvo-nove in premičnine ter — 2. proti prelomom zvonov. Edina domača slovenska zavarovalnica. Svoji k svojim! Sprejema tudi zavarovanja za življenje, ozir. doživetje in proti nezgodam za Nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico. 43 Pojasnila daje gorenji zastop.

Loterijske številke.

Trst	8. maja 1913	41	34	50	27	87
Dunaj	10. maja	2	54	76	32	65

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravnistvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Učenca sprejme takoj Alojz Zorati, cerkveni pozlatař, Maribor, 606

Dekle,

ki se hoče zastoj kuhati učiti, sprejme Ruška koč. Ponudbe na naslov: Ruška koč, Ruše, Štaj.

Cepljeno traje!

Burgundec b, muškat, ranfol, laški risling, pošip, silvanec se dobi po nizki ceni. Janez Verbnjak, trsnicar, Breg pri Ptuj. 604

Lepo posestvo v Mariboru, pripravno za vsako obrt z lepim vrtom in njivo z večimi stanovanji se pod jako ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri lastniku, Maribor. Khislasse 3, I. nadstrop. 596

Na prodaj je lepo posestvo z lepim novim poslopjem (hiša, marof itd.) in okoli 11 orolov dobre zemlje tik vojniškega trga. Cena 16 tisoč kron. Da se tudi v najem. Več pove Prekoršek Janez, posest. v Vinjivasi p. Vojnik. 617

Dva lepa vinograde se prodaja v Ruperčah, občina Grusova. Vpraša se pri g. Jožefu Lopič, Leitersberg pri Mariboru. 591

Lepo posestvo,

blizu Maribora, farne cerkve in žel. postaje, zidani hrami in hlevi, veliko travnikov in sadonosnikov in vse drugo potrebno je z vsem premakljivim vred takoj na prodaj. Več pove upravnistvo. 395

Družinam se priporoča za popraviljanje domačega perila samostojna šivilja-pomočnica. Vzame perilo na dom ali pa gre tudi v hiše popravljalci. Vpraša se pri šivilji, Augsburg 10, Maribor. 533

Pređa se lepa, enonadstropna vili podobna hiša, obstoječa iz 5 sob in gospodarskega poslopja, 2 in pol orala sadonosnika in njive, s stiskalnicco. Lega v prijaznem trgu Gornja Radgona, tik župne cerkve sv. Petra, 5 minut od žel. postaje Gornja Radgona in 5 minut od mesta Radgona. Mesečno prinaša 50 kron najemnine. Zaradi lepe, mirne lege, brez prahu, z vrtom obdana, posebno pripravna za kakvega duhovnika-penzionista. Cena in plačilni pogoji se izvedo pri g. Janezu Lančič, kleparskemu mojstru v Gornji Radgoni. 495

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in sveže špecerijsko blago in vse vrste semen po zelo nizkih cenah, potem pojdite samo v že nad 40 let obstoječo trgovino s špecerijskim blagom in semeni Ivana Sirk v Mariboru, rotovž, Glavni trg. 611

Viničar se sprejme (najmanj tri osebe za delo. Pisma naj se pošljejo na g. Janeza Pajk, velepos. Blumec, p. Lanach. Vse drugo potem ob odgovoru. 603

Gostilna pod vejo Jeričeva

v Počehovski dolini odprta. 595

Kozolec z 10 štanti, dobro ohranjen je na prodaj za nizko ceno. Proda se tudi lahko narazno na 6 in 4 štante. Vpraša se pri nadučitelju g. Lovro Šah na Teharjih. 583

Učenec iz dobre hiše in dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovini z mešanim blagom g. M. Serca v Rušah. 582

Kose in kamne

ki režejo hujše kakor britev, pošilja Janez Oder, Sv. Lovrenc nad Mariborom. Ena kosa in en kamen K 3—, 5 kos in 5 kamnov K 10— franko. Dolgost kose se mora naznaniti. 596

Učenec

se sprejme (pod ugodnimi pogoji oni, ki so mestne šole kratki čas obiskali) v trgovino mešanega blaga g. J. Kodrič, Fram. 575

Lepo posestva se prodajo in sicer kakoršno kdo hoče. Cena je od 8000 kron naprej do 50.000 kron, povsod vsega dovolj. Oglasiti se je pri Matiju Žižek v Kamnici pri Mariboru. 8

Lepo posestvo, 10 orolov in sicer 1 1/2 orala gozda, pol orala novozasajenega vinograda drugo njive in sadonosnik, pol ure od cerkve Sv. Petra na prodaj. Več Alojz Klemenčič, Vodole Sv. Peter pri Mariboru. 610

Lepa enonadstropna hiša s trgovino mešanega blaga se takoj prodaja. Naslov v upravnistvu. 608

Cevlarski pomočnik se sprejme pri Juriju Zunko, Zg. Radvanje pri Mariboru. 605

Malo posestvo na prodaj. Spada pod mesto, redijo se dve kravi in je lep gozd zraven tudi več njiv, lep sadonosnik in poslopje v dobrem stanju. Vse se jako po ceni proda do 24. maja. Piše se naj na „G. N. 124“ poštno ležeče, Suštanj. 621

Kuharica izurjena, iz dobre hiše išče službe v kakem župnišču. Ponudbe pod naslov „Kuharica pri g. Rebenklauber, Koroška cesta 39 v Mariboru“. 601

Gostilna s trafikco eno uro od Maribora na okrajni cesti Maribor—Ptuj, jako prometni kraj se z vsem najbližjim in premičnim pod roko takoj proda. Pogoji ugodni. Naslov pove uredništvo. 651

V Teharjih blizu Celja in Štor, kjer so razne tovarne, je na prodaj krasno stavbišče, njiva, travnik, hosta. Proda se vse skupaj, ali pa vsako posebej, travnik in njiva pa tudi na zaželjene parcele. Vpraša se pri g. Lovro Šah, nadučitelj v Teharjih. 653

Krojaškega pomočnika sprejme Iv. Kolar, krojaški mojster v Homcih pri Sv. Francišku in Gor. Sav. dol. Delo stalno in dobra služba. 637

Kuharica srednje starosti, išče službo; najrajši v kako župnišču. Naslov: J. G. Bergstrasse št. 22. Maribor. 642

Proda se po nizki ceni radi starosti mlin na Ješenci. Rače. Več se izve pri lastniku g. Jošjuvar J., istotam. 633

Pošten starejši hlapec h govej živini in ena dekla h svinjam se takoj sprejmeta v župnišču. Kje, pove upravnistvo. 613

Mizarske pomočnike

dva ali tri vzame takoj v stalno delo in dobro plačo Jurij Kobah, mizarski mojster v Sl. Bistrici. 649

38 K plače na teden (tudi več) trajno dobe pošteni, marljivi, saj 30 let stari moški. Ponudbe z 20v. znamko za odgovor na „Velik zašlužek 38.“ Upravnistvo Slov. Gospodarja, Maribor. 645

hiša na prodaj. V Mariboru, blizu cerkve Sv. Magdalene se prodaja enonadstropna hiša s šestimi sobami, verando, vodovodom, velikim vrtom, dvorom in sadnim drevjem za 24 tisoč kron. Več se izve v Mariboru, Poberška cesta 15. 656

Signen, velik, trajen zaslužek se nudi kmalu temu, ki pristopi s par sto kron (zavarovanih) kot kompanjon v velekoristno podjetje. Priglas z 20 vin znamko za odgovor pod: „Velekoristno podjetje.“ Upravnistvo Sl. Gospodar, Maribor. 644

Službo organista in cerkovnika išče fant, vojašcine prost, ki ima veselje do kmetijstva, obiskoval je orglarsko šolo, in je Cecilijane. Nastopi lahko takoj. Naslov Mešnik Jože, žandarm Trst. Via della Fontana, 20. 648

Oznanilo. Sprejemem 15. maja naprej dobre kovače, izučene za orodje (Zeugschmiede); 2 za sekire predirnat, 2 za sekire izdelav, 2 za brusit, 4 učenca od 16 let naprej, ki imajo veselje do kovaštva, 4 pomagale. Naslov: Pristovnik in komp. Oplotnica. 650

V Ljutomeru iščem solnčno, snažno, večje stanovanje ozir. celo hišo v najem za september. Ponudbe s pogoji se naj naslovijo glavnopoštno-ležeče Gradec, pod „Tivoli“, do najpozneje 23. maja 1913. 1913.

Krojaški pomočnik

se takoj sprejme. Zmožen mora biti vsakega dela ozir. kot delovodja proti dobremu plačilu. Jos. Čas, krojaški mojster, Pliherku, Koroško. 623

Maksimilijan Poberaj

mestni stavbeni mojster Maribor, Tegetthoffpl. 3 se priporoča za vsa stavbena dela nova in stara, strešno kritje, betonska dela, izdelavo načrtov in proračunov. Vse točno in po nizkih cenah.

Posestvo v Jarenini, hiša z gospodarskim poslopjem, lepe njive, sadonosnik, travniki, novi vinograd že rcden; cena 7.200 K proti lah-kemu plačilu. Več se izve pri g. Selinšek, Maribor, Wildenrainergasse 8. 625

Lepo posestvo, obstoječe iz 3 sob in vrta, je na prodaj. Več se izve pri posestniku Fr. Terstenjak, Pobrežje, Fraustaudenerstrasse 58 pri Mariboru. 629

Štefan Kaufman

trgovina z železnino v Radgoni

priporoča najboljšo ocene, motike in lopate, pravo štajersko železo po najnižji ceni in solidni postrežbi. 393

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria-mazlo“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde kože v treh dneh brez bolečine ne odpravi. Cena ene posodice z garancijskim pismom eno krono. 224

„Kemeny, Kašan I. poštni predal 12/76 (Ogrsko)“.

Za birmo!

Točna postrežba!

Dobro. Pa ceni!

Velika zaloga ur, dragočnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. ceniki zastoj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remonat-ura K 3-50
Pristna srebrna ura K 7-
Original omega ura K 18-
Kuhinjska ura K 4-
Budilka, niklasta K 3-
Poročni prstani K 2-
Srebrne verižice K 2-
Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatnino in srebro.

Prodaja lepe osesti v Pobrežju pri Ptuj.

Karl Worsche, trgovec v Mariboru, razproda dne 18. maja 1913 iz proste roke svoje posestvo v Pobrežju pri Ptuj.

1. Posestvo obstoji iz lepe hiše s 3 sobami, obokane kuhinje, jedilne shrambe, obokane kleti v katerih je prostora za 20 pol-startinov.

2. Gospodarsko poslopje obstoji iz dveh obokanih živinskih hlevov za 12 glav živine, iz kleti za zelenjavo, mlatilnice, šupe za vozove, poleg zidan in obokan svinjak z 8 oddeki in zraven obokana, prosterna svinjska kuhinja. Vsa poslopja so nova, z opeko krita in masivno zidana.

3. Zemljišče obsega posestvo: en oral lepega sadonosnika pri hiši, 6 orolov dobre zemlje za njive, primerne za vsako rastlino, ter okroglo 7 orolov dobrih travnikov z dvakratno košnjo.

4. Tudi se zemore s posestvom vred premičnino z živino in „fandus instructus“ kupiti. Ako bi se posestvu skupaj ne našlo kupca, prodalo se bo 10 orolov po par. proč.

Nadalje se proda tudi kos polja v Lincevsi ter gozd v Strojni.

Kdor hoče kupiti, naj pride dne 18. maja 1913 k zgornj omenjeni hiši št. 48 v Pobrežju ob 2. uri popoldne.

Karl Worsche, trgovec v Mariboru.

Nata čneja pojasnila daje g. Franc Blaschitz v Ptuj.

Lekarna**Ernst Scherks: Podčetrtek**

priporoča najboljšo sredstvo proti kurjim očem, ki odstrani vsako kurje oko brez bolečin. 1 stkl. 60 vin. Mazilo proti trganju in revmatizmu. Bolečine po-nehajo takoj po uporabi. 1 st. 1 K.

Pravi balzam. 1 st. 20 vin. — Želodčne kapljice, najboljšo domače sredstvo pri želodčnih slabostih in težkočah, pri pokvarjenem želodcu itd. 1 stkl. 20 vin. in 40 vin. — Vse vrste živinskih prahov po receptih priznanih živinozdravnikov. — Pošilja se s pošto vsak dan. 646

Vabilo na**redni občni zbor**

Hranilnice in posojilnice pri Sv.

Jurju ob juž. žel.,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 25. maja 1913 ob pol 9. uri dopoldne v posojilničnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obnem zboru.

2. Poročilo načelstva in nadzorstva.

3. Odobritev računskega zaključka za leto 1912.

4. Volitev načelstva.

5. Volitev nadzorstva.

6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepljen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrugnikov. 654

Veliko izbiri

prav lepega in dobrega blaga ima najnovejša trgovina v Ljutomeru.

Zaloga je bogata ter se zamorejo kupiti najfinejše reči. Velika in lepa je izbira vsakovrstnega sukna, platna, žameta, svile in volnenih reči.

Za birmo se dobi vse potrebno!

Cene so jako nizke, postrežba vedno solidna. Priporoča se slavnemu občinstvu 599

Mihael Cimerman.**Slovenec Konrad Skaza**

St. Ulrich Gröden Tirolsko.

Atelir za vsa umetna cerkvena dela.

Slo enske cenike zastoj in franko. Za vsaki poljubni kip originalne fotografije za oltarje itd. originalne načrte pošljem hitro in brezplačno. Velika zaloga sv. razpel in olnato tiskanih na platno navlečeno Vsakemu, tudi najmanjšemu naročilu pri-datek. Pri večjem naročilu in promptnem plačilu pri-meren popust. 838

Cene brez konkurenčne.

XXXXXXXXXX

Zahvala.

Vsem tistim našim sorodnikom, zomcem in prijateljem, ki te pretresljive vesti niso po drugem potu dobili, naznanjamo, da je naš nepozabni, ljubljani soprog, oziroma oče, stari oče gospod

Ivan Štarkl mlajši,

posestnik in mesar, člaa občinskega in okrajnega odbora v Sevnici dne 30. aprila 1913, po dolgi, jako mučni bolezni v Gradcu, kamor je šel zdravja iskat, mirno v Gospodu zaspe.

Obenem pa se iz srca zahvaljujemo vsem o nim, ki so nas v teh težkih urah sočutno tolažili in tako lajšali duševno bol, potem sem tistim, ki so nepozabnega rajnega spremili na zadnji poti, vsem darovateljem vencev, osebno občinskemu in okrajnemu zastopu ter mesarski zadrugi, potem pevcem za ganljive žalostike, sevniki in rajhenburški požarni bramb, sevniskemu Sokolu, sploh vsem, ki so v teh, za nas tako težkih dnevih prijateljsko stali ob naši strari.

Sevna, dne 4. maja 1913

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Za priščne dokaze odkritosrčnega sočutja povedom bolezn in smrti našega iskrenoljubljene-ga soproga, očeta itd. gospoda

Ivana Čeplak

se tem potom najiskreneje zahvaljujemo. Posebno zahvalo pa smo dolžni pred. gg. dekanu in kaplanu, velečenj. c. kr. uradnistvu, c. kr. orožnikom, posojilnici Gornjigrad, požarnim brambam B čna, Sv. Francisek, Gornjigrad, Ljubno, Mozirje, Rečica in Smartno, nadalje domači godbi za prekrasno žalostinko, sploh vsem dobrim prijateljem in znancem od bliza in daleč, ki so blagega pokojnika v tako obilem številu spremili do preranega groba.

Gornjigrad, dne 11. majnika 1913.

Zalujoči ostali.

Velika narodna trgovina**Karl Vanič : Celje**

Narodni dom

81 priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno k asne novosti za pomladanske obleke, po zelo nizkih cenah, Ostanki pod ceno. Postrežba točna in solidna. Vzoreci na razpelaga.

LISTEK.

Carska krona in suženjska veriga.

Odlomek iz zgodovine bolgarske države. Po nem. izvirniku spisal A. M.

(Dalje.)

Simeon je bil vzor moške lepote, vsaka poteza na njem je pričala o rojenem vladarju. Kako se je zaiskrilo njegovo temno oko, ko je zagledal postavbo čakajočega cesarja! A tudi na obrazih bolgarskih bojevnikov si lahko bral ponosno kipenje njihovih duš, s kojimi so sledili svojemu slavnemu in velikemu gospodu na prostor njihovega narodnega zmagooslavja.

Car Simeon je ustavil konja in gibčno skočil s sedla. Med tem so vojaki njegove telesne straže že natančno preiskali zgradbo, ker se niso zanesli na Grke. Opazili niso ničesar sumljivega. Car je stopil na oder. Komaj je prišel na vrh, so se oglasili iz tisočeri bolgarskih grl navdušeni vskliki, ki so pozdravljali carja Simeona.

Cesar Roman je bil navidezno moško miren. — Sprejel je mogočnega protivnika s prijaznim pozdravom. Simeon je odzdravil. Takoj sta obrnila pogovor na namen sestanka. Vztočni rimski vladar je govoril sledeče:

„Slišal sem, da si častilec Boga in pravi kristjan; a besede in dejanja se pri tebi ne vjemajo. Kajti pravemu kristjanu je lastna ljubezen in mir. Ako si torej pravi kristjan, za kakoršnega te smatramo, ne haj s prelivanjem krvi, skleni mir in ne pusti, da bi roke kristjanov bile omadeževane s krvjo verskih bratov. Tudi ti si človek, tudi tebe čaka smrt, vstajenje in sodba. Ako te žela po bogastvu, te hočem zadovoljiti. Samo izpusti iz rok meč in ljubi složnost, da bo tvoje življenje mirno potekalo in se kristjani rešili bede. Ni pravično, da dvigaš orožje proti ljudem iste vere.“

V tla gledajoč, je poslušal Simeon cesarja. Počasi je dvignil oči in videl je, kako se je postava cesarjeva nenadoma znižala pred njim. Roman Lakapen je klečal, proseč na kolenih, vztočna rimska država se je ponižala pred bolgarskim mečem.

Ta pogled je ganil carja.

„Skleniva mir“, dejal je globoko ginjen, med tem ko je podal klečečemu roko in mu pomagal vstati.

Bil je pretresljiv prizor, eden izmed trenutkov, ki gotovo vplivajo na razvoj celih držav in narodov. Carigrad je bil rešen. Bila je pač viharina borba v duši Simeonovi, predno je podlegel prošnjam vztočnega rimskega cesarja. Morda se mu je povrnil v dušo spomin one ure, ko je opazoval z mladeniškim Leonom marmorni kip borečega se leva. Sedaj je Simeon videl misel uresničeno, ki jo je izrekel tedaj, da hoče on, lev, vreči bika na tla. Sedaj je bil bik popolnoma v njegovi oblasti, samo beseda, znamenje z roko, in njegove bojne trume so pripravljene, pasti na Rimljana, ga odvesti kot vjetnika in razliti se liki hudournik čez krasno cesarsko mesto ob Bosporu.

Mogoče, da je bil ta dan za staro Bolgarijo največji njene zgodovine. Mesto Konstantina Velikega ni do tedaj doživelo večjega ponižanja. Ob nogah „nekrotljivega“ bolgarskega vladarja leži naslednik Cesarjev, ki so užugali svet, in prosi „barbarja“, kakor ga imenuje nek grški pisatelj v svojem sovraštvu, za mir.

Roman in Simeon sta slovesno podpisala mirov-

no pogodbo in v zahvalo je obdaroval cesar Simeona z dragocenimi darili. Potem se je povrnil z vojsko v svojo domovino kot zmagovalec. Kakor Mojzesu, tako je tudi njemu dovolila usoda en pogled v obljubljeno deželo njegovih političnih stremeljenj, potem pa je hitro zdrknilo zagrinjalo pred njegove oslepljene oči.

Kaj pa je bilo vzrok, da je car Simeon, takobli- zu smotra svojih ponosnih sanj, nenadoma vtaknil meč v nožnico? Najbrž ga je do tega pripravila nevarnost, ki je ravno tedaj pretela Bolgariji od Srbije. Ko je namreč taboril pred Carigradom, je dobil poročilo, da je bila poražena njegova armada, ki jo je poslal proti Srbom. Najbrž ga je to poročilo nagnilo, da je sklenil mir s cesarjem, da bi mu bilo mogoče porabiti vse sile proti pretečemu sovražniku na severu.

Simeon je poslal v Srbijo močno vojsko, na kar je zbežal srbski veliki knez na Hrvaško. Bolgari so opustošili vso deželo in odpeljali vse prebivalce z živino in premoženjem. Nastala je pustinja, kjer so nek- daj tolke grudo marljive srbske roke in ime „Bolgarski gozd“ se je še dolgo ohranilo, kajti grmičevje, ho- sta in gozd je pokrival polja in livade.

Simeonova jeza se še ni ohladila. Tudi Hrvatje naj bi bili kaznovani, ker so sprejeli srbske begunce. Pod poveljstvom Bolgara Alego-Botur-ja je poslal vojsko nad Hrvate, ki pa ni dosegla pričakovanega uspeha. Bolgare so napadli v hrvatskih soteskah in jih popolnoma uničili.

Car Simeon ni dolgo živel po tem porazu. Dne 27. majnika 927 mu je padlo žezlo iz rok. Zgodovina ga je imenovala „Velikega“, imenovala bi ga bila tudi lahko „Učenega“. Nobeden starobolgarski vladar ni tako uveljavil duševnih moči svojega ljudstva, ko car Simeon, in po pravici smemo reči, da je spojena z njegovim imenom najslajnejša doba zgodovine srednjeveške Bolgarije.

Sisman in njegov rod.

Bilo je leta 963.

V Trnovem, krasnem mestu ob Jantri, je stalo tedaj na strmi višini drzno se dvigajočega grajskega hriba, kjer se je pozneje dvigal takozvani „Trnov grad“ bolgarskih vladarjev, gradu podobno poslopje, ki se je zdelo določeno, da kljubuje večnosti. To poslopje je bilo sedež bogatega in mogočnega boljara Sisman, ki se je prišteval k najuglednejšim in najstarejšim rodbinam dežele.

Jezdec je obrnil konja po stezi navzgor, ki se je kakor kača vila po grajskem hribu do vrha. Pred onim poslopjem je stopil jezdec raz konja in peljal žival za povodce skozi na stežaj odprta vrata v grajski dvor, kjer je oddal konja služabniku. Ko je hotel prestopiti del poslopja, kjer so se nahajala stanovanja, mu pride nasproti postaven mož. Ni bil več mlad in že se je svetlikala skozi temne lase in brado marsikatera srebrno-bela nitka.

„Pozdravljen Samuel, moj sin!“ je začel z iskrenim glasom, „pričakoval sem te s hrepenenjem.“

Prisrčno je sin odzdravil in dejal očetu, ko sta stopala v pritlično sobano:

„Hvalim Boga, da sem zopet pri Vas. Potovanje je bilo težavno in polno nevarnosti.“

Med tem ko je mladi mož govoril, so se odprla stranska vrata in prikazalo se je troje mladeničev. Prisrčno so pozdravili prisleca in vsak ga je imenoval: brata Samuela. In ta pa jih je imenoval: David, Mojzes in Aron. Vsi so obsipali brata z vprašanji, in Samuel bi bil potreboval najmanj štiri jezike, da zadovolji njihovi znatiželjnosti. Tega mnenja je bil tudi stari Sisman, in smeje se je dejal:

„Zadušili bode te brata z vprašanji! Pomislite vendar, da je ravnokar stopil skozi vrata in je še iz-

mučen od potovanja. Samuel, poprej se bodeš malo pokrepčal in poživil, potem nam bodeš poročal, kaj si videl in doživel v teh osmih dneh, ko te ni bilo v Trnovem.“

Očetovemu mnenju so se pridružili David, Mojzes in Aron. Samuel je menil, da ni tako utrujen, da bi mogel misliti na okrepčilo; hotel je pripovedovati vsaj en del svojih najnovejših doživljajev in izkušenj. „Brate David, preskrbi mi še čašo vina“, naročil je imenovanemu. David je prišel s posodo, polno grškega vina.

Samuel je zavžil požirek močne pijače in začel: „Prišli so na našo Bolgarijo žalostni časi. Na dvoru v Preslavi vlada navidezno car Peter. V resnici pa se izpolnjuje tamkaj volja grškega cesarja. Peter je onemogel človek, brez lastne volje in moči. Ako bi stopil car Simeon iz groba in videl razmere, ki so nastale 35 letpo njegovi smrti v glavnem mestu Bolgarije od jeze bi pahnil lastnega sina s prestola. Peter je meniške narave, skoro svetnik, kakor pravijo v Preslavi, a ne vladar, kakoršnega potrebuje dežela. Ljudstvo je povsod ž njim jako nezadovoljno; na mnogih krajih bi se rajši danes ko jutri vzdignili proti carju in ga pregnali ter posadili odločnega moža na njegovo mesto. Mi hočemo kneza, a ne pobožne ženske! Fokas, novi bizantinski cesar, bi bil neumen, ako bi ne porabil prilike in vrgel slabega Petra s prestola.“

„Nikdar!“ je kriknil stari Sisman, strastno razburjen, „to se ne bo nikdar zgodilo, dokler živi le še eden Sisman v Bolgariji.“

„Mi bomo dali znamenje k vstaji in se postavili na čelo naroda!“ je zaklical sin Aron. „Naša dežela ne sme nikdar in nikoli priti pod grški jarem, in če bi nas stalo zadnjo kapljo krvi. Kajne, oče?“

Tiho je prikimal stari. In nadaljeval je Samuel svojo povest.

„Slučajno sem se seznanil na potovanju z nekim starim možem, ki je bil leta 829. oslepljen na povelje Petrovo, ker se je udeležil tedanje vstaje, ko je povzročil Petrov brat, menih Mihael. Ta mož mi je dejal, da se kljub svoji slepoti takoj dvigne in ide proti carju, kakor hitro izbruhne nova vstaja. In kakor on, tako mislijo vsi v onem kraju, kajti vsem so neznosne sedanje razmere, vsi sovražijo rimsko gospodarstvo na dvoru v Preslavi.“

„In kdo drug je kriv tega“, je zopet povzel besedo Sisman, „kakor ničvredni Susurba, vsak ranjkega carja, ki je pregovoril Petra, kot njegov varuh, da je vzel za ženo nečakinjo cesarja Romana. Z Grkinjo Marijo so pognale tudi trdne korenine grške moči v Bolgariji. Pri nas je uravnano sedaj vse po grškem načinu: zakoni, pravosodje, državništvo, celo grški jezik in nošo posnemajo ne samo na carskem dvoru, ampak tudi povsod v naših mestih, duha pa, ki je ustvaril Bolgarijo mogočno, prezirajo. Toda pri Bogu, to se mora izpremeniti! Dolgo je naša dežela prenašala kljubovalno samovoljnost tujcev. Mnogoštevilni so že naši pristaši, da lahko poskusimo korak za osvobojenje Bolgarije pred grškim uplivom. Brez odloga bodem sporočil našim najzaupnejšim prijateljem in jih pozval, naj pridejo k meni na resno posvetovanje. Bodite pripravljeni, moji sinovi, ker morate še danes jezdit na različne kraje, kjer stanujejo naši najudanejši pristaši. Le ti, Samuel, ostaneš pri meni, da mi natančneje pripoveduješ o svojem potovanju. Za sedaj te moram zapustiti, da uredim najvažnejše priprave, ki se morajo izvršiti brez odlašanja. Prepričan sem: sedaj je čas, da zberemo naše trume. Vsak dan, ki ga potrošimo s čakanjem, nas približa nevarnosti, da nas pogoltne Bizanc.“

(Dalje prihi.)

Iz celega sveta.

Bolgarsko junaštvo. Ves svet se je divil jugoslovanskemu navdušenju, ki je v balkanski vojni rodilo tolike uspehe. Mi, ki smo daleč od vojnega vrveža, si težko mislimo, kako je vsa čustva bolgarskega naroda popolnoma obvladala ideja osvobodilne vojne. Sledeči oglaš pa, ki je izšel v solunskem „Pravu“ na odlonem mestu, nam priča, da je Bolgar res junak. Glasi se tako-le: „Iščemo Cvetana Pavleva, 14letnega dečka, rodom iz Bitolja, ki je izginil kot prostovoljec v ohridskem oddelku. Pred poldrugim mesecem je bil še v Sar-Kiöju, od tedaj pa ni nobenega poročila več o njem. Prosimo one, ki veče zanj, da to javijo...“ — Mladega junaka Cvetana pač ne bo več nazaj; za- ločila ga je gotovo kje zavrta smrt, obležal je v cvetoči mladosti na bojni poljani.

Koliko je stala balkanska vojska? Sedanja vojska na Balkanu za osvoboditev krščanske raje izpod turškega jarma je stala nad 2000 milijonov K, usmrčenih je bilo 110.000 in ravno toliko vojakov je bilo ranjenih, kakor poroča londonski „Economist“. Vsak vojak je veljal na dan približno 12 K. 25 tednov vojske nam pokaže to-le sliko: Bolgarijo je stala vojska (300.000 mož) 600 milijonov, Srbijo (200.000 mož) 400 milijonov, Grško (150.000 mož) 300 milijonov, Črno goru (40.000 mož) 80 milijonov in Turčijo (400.000 mož) 800 milijonov kron; borilo se je torej približno do 1 milijon 90.000 mož. Na zaslužkih je odpadlo vsaj 660 milijonov kron; konj, volov itd. so samo Bolgari izgubili nad 200.000. Ni pa računano, koliko škode je napravilo, ker je na Balkanu vse gospodarsko življenje počivalo.

Ples — liberalno delo za narod. Goriškemu „Novemu Času“ poročajo iz Kreda. Naši liberalci so se blagovolili razjeziti na našega g. vikarja, ki je svaril pred plesom in označil s pravo besedo dru-

štva, ki skrbijo s plesi za izobrazbo ljudstva. Da je bila njegova beseda na mestu, sta pokazala velikonočni ponedeljek in torek, ker kar 2 dni je trajal ples. Seveda pri tem imajo posamezniki lepe dobičke in izkoriščajo mladino, ki si z žulji in naporom išče za- služka v tujini. Ko jo oberejo, potem pa pojdi spet v svet, da ob letu zopet lahko razveseliš razne krmarje. Izobrazbo so pokazali tudi v zelo lepi luči, da so se začeli vrteti takoj po pogrebu mladenke, ki je bila blizu njih društva. Ljudje so se zgražali zlasti nad dekleti, ki so jo nesle k pogrebu in se podala po- tem naravnost na ples.

Pismo slovenskega mladeniča iz Nemčije. Danes je svet tako daleč s knjigami in časopisjem, da mora biti ljudstvo precej previdno v izbiri istih. V tem oziru nam preti pogubonosna nevarnost zlasti iz Nemčije, ker ravno v Nemčiji je najbolj razširjen protestantizem. Pred kratkim je pisal neki protestantovski list v Berlinu, kako se na Avstrijskem razširja njihova vera in pravi, da je evangelska občina v Gradcu v 10. letih zrastle na 7000 duš, od teh pa samo blizu 300 duš redno obiskuje cerkev. Zelo žalostno se mi je zdelo preteklo leto, ko sem potoval peš po Bavarskem, Laškem in Pruskem. S prijateljem sva prišla v mesto Norinberg in sva si hotela ogledati dve zelo lepi in starodavni cerkvi. Kako sem se začudil, ko je pri vstopu v cerkev zahteval tam nastavljeni mož od naju 40 pfenigov vstopnine. Zdaj sem še-le izprevidel, da je ta cerkev protestantovska, katero so v prejšnjih časih vzeli katolikom. Tako se je zgodilo v več nemških mestih. Res zelo žalostno zgodovino imajo nemški katoliki v zadnjih stoletjih za seboj. Kako pa je mogoče, da so ti tako propadli? Gotovo so bile temu krive slabe knjige in slabo časopisje. Še sedaj se izda v Nemčiji vsako leto čez 50 milijonov mark za slabe in ničvredne knjige in časopise. Čez 50.000 takozvanih agentov vlačijo po vsej Nemčiji od hiše do

hiše po mestu in po deželi zvezke po 5 in 10 vin. med ljudstvo, ter tako trosijo sovraštvo proti katoliški cerkvi in duhovnikom. — Pred kratkim je bil zopet tukaj obsojen neki mlad zločinec na smrt. Zadnji večer pred smrtjo je pisal zelo žalostno pismo svojim starišem, katero je končal z besedami: Samo po slabih knjigah sem prišel tako daleč, da bom skoro izgubil svojo glavo. — Tukaj zopet vidimo, kam pripeljejo, posebno mlade ljudi, slabe knjige. Ni se torej čuditi, da je v proteklem letu v Nemčiji ¼ milijona ljudi izstopilo iz cerkve. Največ je trpela na tem protestantovska cerkev. Samo v Berlinu je iz njihove cerkve izstopilo do 10.000 duš. Saj pa tudi lahko imajo toliko izgubljenih duš, ker se njihovi pastori niče ne brigajo za versko življenje. Po večjih cerkvah v Berlinu prirejajo v nedeljah popoldne različne koncerte, pri katerih je pa treba plačati vstopnino. Torej imajo cerkve večinoma za zabave in zborovanja. Ravno nasprotno pa je pri katoliškem ljudstvu, katero se zelo trudi, posebno zadnji čas, za versko življenje in se tudi zelo bojuje proti slabim časopisem in knjigam. Najhujše je v tem velikem mestu, katero šteje sedaj 3¼ milijona prebivalcev, da je od teh okroglo samo 300.000 katolikov. Malo nas je, a ti smo trdni kakor skala. V tem mestu ima skoraj vsaka katoliška družina naročen vsaj en katoliški dnevnik. Tudi so vsako nedeljo napolnjene cerkve. Najbolj agitirajo Nemci za katoliške časopise po shodih in zborovanjih. Pred kratkim je nek berlinski dnevnik pisal par besed o Slovencih, kjer pravi: Slovenci so zelo mirni, vereni in zvest narod avstrijske države. Torej celo Nemci hvalijo slovensko ljudstvo. Da se bo to vedno bolj uresničevalo, naj bo vsakega katoliškega Slovenca ena želja: Proč z ne- sravnimi agenti in lažnjivim liberalnim ter nemčur- skim časopisjem! Udomačijo pa se naj v vsaki katoliški slovenski hiši „Slovenski Gospodar“ in „Straža“, za mladino pa „Naš Dom“ in „Mladost!“ — B. Z.

***** Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna priznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih in zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštne prosto.

Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlikovna in častni diplom k zlati kolajni :: Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescence. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborjen okus. Nad 7000 zdravniških priporočil.

**I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcelona.**

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2-60 in po 1 liter 4 K 4-80.

Sanatorij „MIRNI DOM“, p. Gornja Kungota pri Mariboru.

Zdravišče za živčne in notranje bolezni z individualnim zdravljenjem z izvrstno oskrbo in zmernimi cenami. Medicinalne kopeli. Lastnik in šef zdravnik

Dr. Fr. Čeh.

Najboljša vsakovrstna dalmatinska vina se dobe edino-le pri:

**razpošiljalnici in zalogi
dalmatinskih vin**

**Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8
Zahtevajte cenike!**

Najboljše sredstvo proti

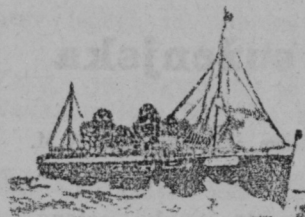
PERONOSPORI FORHIN

je večkrat izboljšana bordelajska mešanica v gotovem stanju. Jamči za dober uspeh tudi na mokrem listju. Rabljiv tudi pri rosi. — Se ne vsede. Brez števila priporočljivih pisem!

Sadje in vinorejci rabite v lastnem interesu „bakreno-žvepleni“ prašek proti plesnobi „Bagol“ za uničenje črva kiseljaka „kalifornijski drobec“ proti sadnim škodljivcem, gosenični lim proti gosenicam itd., „Laurina“ za poletno pokončevanje škodljivcev, „Lauril-karbolin“ za pokončevanje po zimi, „Lauril-drevesni vosek“ za cepljenje, „Inneumlin“ za ne-žne cvetlice, „Nikotin Quassia izleček“ za škropljenje drevesnic, „Topomor“ proti poljskim mišim, „Pampil“ proti osam in drugim žuželkam. — Zahtevajte natančni popis in podatek o uporabi zastoj in poštne prosto od glavnega zastopa „Forhin“ tovarna za izdelavo sestav za škropljenje vinogradov:

**Konstantin Ziffer, Dunaj XIX,
Gatterburggasse 23. (Bock-Herzfeld).**

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Nevyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
v hiši Kmetijske posojilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“.

375

Zdravišče
z žveplom.

Varaždinske Toplice (Hirvaško).

Železniško in poštna postaja, telefon, brzojav.

Novo zdravišče z elekt. razsvetljavo.

Staroznano, radioaktivno zdravišče z žveplom + 58° C. jako priporočljivo proti

protinu, revmatizmu, ischias i. t. d.

Zdravljenje z pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih, jetrah, žolcedu in črevesnih boleznih.

Elektr. masaža. — Blatne in solne kopeli. — Odprto celo leto. — Moderna oprema. — Novi hoteli. — Krasna okolica. — Vojaška godba.

Prospecte pošilja gratis. 530 Prospecte pošilja gratis.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradni dnevi

so: vsako sredo in vsak petek od 8.—12. ure in vsako nedeljo od 8.—10. ure dopoldne. Vplečuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8.—12. ure dopoldne.

Uradni prostori

nahajajo se v Minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje se po 4 1/2% od 1. oktobra 16. v mesca po vsotitvi in do 15. oktobra zadnjega pred dvigom. No-vsdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisujejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Spre-jemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob. Na razpolago so strankam brezplačno poštne-hranilne poležnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

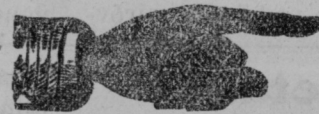
se dajejo na vknjižbo po 5—5 1/2%, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2%, na osebno poročstvo po 6%, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji. Prevzamejo se dolгови pri drugih zavodih in zaseb-nikih; prečuje za vknjižbo se delajo brezplačno.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V CELJU

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

**v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“)
v CELJU, Graška cesta šte. 9, I. nadstropje**

obrestuje hranilne vloge po

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica šte. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti tri mesečni odpovedi po 4 1/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/4%, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povratni gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izjemši praznike. V urad-nih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in rošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

K. in R. Ježek

**tovarna strojev, livarna železa
in kovine, MARIBOR, Meljska cesta 103**
priporoča svoje raznovrstne poljedeljske stroje, mlino, priprave za žage, transmisije, vodovode, studenčne sesalje, kakor tudi motore prve vrste itd. pod ugodnimi plačilnimi pogoji. 376

**Lastna delavnica za popravila
poljedelskih strojev v MARIBORU.**

Opravljalna št. E 212/13

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Jurija in Marije Žvar v Presladolu zastopana po g. c. kr. notarju M. Korber v Sevnici bo dne 9. junija 1913 dopoldne ob pol 9. uri na licu mesta v Presladolu (najprej pri vinogradu) in Rožnem dražba zemljišča vl. št. 112 k. o. Presladol, obstoječega iz hiše, gosp. poslopja, 1 kleti, 9 njiv, 5 pašnikov, 11 gozdov, 8 travnikov, 1 vrta in 1 vinograda v skupni izmeri 27 ha 30 a 67 kvad. metrov s pritliklino vred. ki sestoji iz 1 voza, 1 pluga in 4 zabojev.

Nepremičnini, ki jo je prodati na dražbi, je določena vrednost na 15317 K 78 h, pritliklino na 23 K. Redi se lahko do 10 glav goveje živine in do 20 prašičev.

Najmanjši ponudek znaša 10212 K, pod tem zneskom se ne prodaje. Dražba se po parcelah ali celo zemljišče skupaj. S tem v smislu § 56 i. r. odobrene dražbene pogodbe in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznanjeni sodnji v izbi št. 8 med opravljalnimi urami.

C. kr. okr. sodnija v Sevnici, oddelek II,
dne 4. maja 1913. 637
C. kr. sodnik: Dr. Fischinger.

Dobro blago! Točna postrežba!

Važno za birmance in botre!

**Velika slov. trgovina
Ivan Veselič & drug
v Ormožu in pri Vel. nedelji**

je dobila ravnokar celi vagon svežega novega blaga, katerega je naročila nalašč za birmo, ter ima v zalogi belo blago in vense za birmance, kakor tudi primerno blago za birmance. Nadalje vse vrste drugega manufakturnega blaga po nizkih cenah. — Kupite torej vse potrebščine v tej trgovini, kjer boste solidno in dobro postreženi.

**Znano je, da
se kupuje**

pri staroznani domači zanesljivi veliki trgovini ne samo po ceni, ampak tudi prav dobro:

Sukneno blago (štof) za moške in dečke,
Novomodno volno za ženske in dekleta,
Najnovovrste perilno blago za obleke in bluze,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače
Blago za posteljo, za rjuhe brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh vrst za moške in ženske,
Predpasnike veliki izbir za prati in s črnega atlaša,
Zmiraj novosti robcev iz svile in za prati,

kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zatoorej pošljem na zahtevanje

zastoni

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

Karl Worsche, Maribor M.
Gospodska ulica št. 10.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju. Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno.
(Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	4—
14 karatne zlate ure za gospode	40—
Srebrne ure	K 6-50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9-50
Pristne tula ure dvojno pokrove	13—
Ploščnate ure iz kovine	6—
Srebrni pancer-verižice	2—
14 karatne zlate verižice	20—
Amerikanske zlate double-ure	10—
Goldin Roskopf ure	4—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoče	K 5—
14 karatne zlate ženske ure	19—
Viseče stenske ure na nihala	10-80
Kuhinjske ure	2-40
Budilke	3—
Budilke z dvojnim zvoncem	3-50

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Naznanilo.

Za tečaj na državni gozdarski šoli v Gußwerku pri Marijinem Celju, kateri se prične s 1. septembrom 1913, in kateri traja 11 mesecev, se razpisuje 6 deželnih ustanov, in sicer dve po 500 K in štiri po 400 K.

Prosileci za te ustanove morajo tozadevne prošnje vložiti najdalje do 1. junija t. l. na štajerski deželni odbor v Gradcu; priložiti je:

1. Krstni list, s katerim se dokaže, da je prosilec izpolnil 17. leto, in da še ni prekoračil 22. leto starosti.

2. Izpričevalo o okrajnega zdravnika, da je fizično popolnoma sposoben za gozdarsko službo v visokih gorah, posebno pa tudi, da je normalnih oči in normalnega poslušaja; okrajno zdravniško izpričevalo ne sme biti prej izdano, kot od 15. majnika t. l.

3. Potrdilo, z dotičnimi izpričevali, da poseduje prositelj tisto znanje, katero se dobi po dobro dovršeni meščanski šoli, ali po treh letnikih nižje realke ali nižje gimnazije.

4. Potrdilo o najmanj dveletnem praktičnem zaposlenju v delovanju in v raznih opravilih na polju gozdarstva in njihovih stranskih obrti.

5. Domovnico.

6. Izpričevalo o nramnosti, če že ni dan dokaz o tem pod 4. tega izpričevala.

7. Ubožno izpričevalo.

8. Pravovelnjavno izjavo svojcev ali podpornikov prositelja, da se zavežejo, da plačujejo za 11mesečni šolski obisk brezpogojno potrebni denar, kateri bi eventualno presegal zadobivšo ustanovo, in sicer v zahtevanih zneskih v zahtevanem času po šolskem vodstvu in po višji. vodstvu.

To izjavo naj podpiše izdajatelj in dve priči in se naj ali sodnijsko ali notarijčno legalizuje. Nadalje mora občinski urad potrditi možnost plačevanja izdajatelja.

Na prosilce, kateri ne zadostujejo popolnoma pod 1 do 8 označenim pogojem, se ne bode zamoglo pri izdaji ustanov ozirati, ker se ti pogoji tudi zahtevajo, za sprejem v c. kr. gozdarsko šolo v Gußwerku.

GRADEC, dne 3. maja 1913. 630

Od štajerskega deželnega odbora.

Trgovina s Na drobno! Trgovina z
špecijskim blagom Na debelo! moko in dež. pridelki

Ivan Ravnika
Celje, Graška cesta 21.

Po prepričanju mora vsak priznati, da imam zanesljiva kaljiva semena n. pr. jamčeno domačo in nemško deteljo, peso rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od trdke Mauthner. 65

Glavna zaloga Solidna Glavna zaloga
vrvarskega blaga postrežba. suhih in oljnatih barv

Vprašajte

Vi enkrat Vašega zdravnika, ta vam bo potrdil, da zanesljivo, dobro desinfekcijsko sredstvo ne bi smelo v nobeni hiši manjkati. Za izmivanje ran in poškodb, za razkuževanje bolniških postelj, za toaletto žensk je najboljšo

LYSOFORM

če se rabi v 1—2 odstotni raztopini. — Lysiform je najboljšo, že deset let priznano in znanstveno preizkušeno razkuževalno sredstvo. Se dobi v vsaki lekarni in drogeriji. Originalna steklenica 80 vinarjev. Zanimivo knjigo o „zdravju in razkuževanju“, Vam pošiljam zastoni in poštne prosto. A. C. Hubmann, referent „Lysiform-delavnica“, Dunaj XX. Petrasehgasse 4. (—Mosse 44)

Naznanilo.

Za polletni tečaj, ki se začne dne 1. julija 1913 na deželni podkovski šoli v Gradcu, se bode podelilo za revne in uboge kovače deset deželnih ustanov po 100 K s prostim stanovanjem (kolikor bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje ustanove nekaterih okrajnih zastopov tudi po 100 K. — Pogoji so: starost najmanj 18 let, zdrav in telesno močan, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudsko-šolska izobrazba in najmanj dveletno bavljenje s podkovanjem. — Razven tega se mora zavezati vsak prošnik z reverzom, da bo po dovršenem pouku najmanj 3 leta izvrševal svojo obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, oziroma v okraju, v katerem je dobil ustanovo. — Prošnje, naslovljene na deželni odbor v Gradcu, naj se pošljejo z reverzom (zaveznim pismom), krstnim listom, domovnico, izučnim, zdravstvenim in šolskim izpričevalom, potem delavsko knjižico, izpričevalom o gmočnih razmerah in o nramnosti

do 1. junija 1913

na ravnateljstvo deželne podkovske šole v Gradcu. — Kovači, ki ne prosijo za ustanovo in bi se radi udeležili tečaja, naj se oglašijo v teku prvih treh dni, v začetku tečaja pri vodji. Seboj naj prinesejo dokazilo o dovršeni starosti 18 let, da so delali 2 leti kot pomagali in dobro dovršili ljudsko šolo, potem izučno izpričevalo in delavsko knjižico. 631

GRADEC, dne 25. aprila 1913.

Od štajerskega deželnega odbora.

Darila za birmance!

Kmalu pride zopet čas, do bodejo prevz. knez in škof delili po mnogih župnijah zakrament sv. birmice. Navadno dobijo birmanci od svojih botrov tudi primerna darila. Mnogokrat dela botrom največ preglavice, kako darilo naj bi dali svojim birmancem. Po našem mnenju je najboljšo, da naložijo botri birmancu, ako je mogoče, primerno svoto denarja v posojilnici in otroku izročijo knjižico ter birmanca tako učijo štediti. Za spomin pa mu naj še kupijo lep molitvenik in lep rožni venec. A pri nakupovanju molitvenikov naj botri ne gledajo na lepo vezavo, na krasne platnice, temveč na lepo vsebino molitvenika. Zato upamo, da bomo botrom ustregli, ako jim nasvetujemo, katere molitvenike naj kupijo svojim birmancem za spomin.

Mi najbolj priporočamo sledeče molitvenike:

1. Sv. opravilo

Spisal župnik Jožef Čede, natisnila in založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Ta molitvenik je sestavljen natančno po katekizmu in obrednih knjigah. Obsega krasno in poučno razlago celega cerkvenega leta. Ima vse navadne pobožnosti, 6 raznih sv. maš, pouk o zakramentih, molitve za popoldansko službo božjo in 73 najlepših pesmi. Ta molitvenik najtopleje priporočamo kot darilo za birmance. Stane pa z rudečo obrezo K 1'30, v zlati obrezi pa se dobi v raznih finih vezavah po K 1'50, 1'70, 2'60 in 2'70. Primeren je za birmance od 10 let naprej.

2. Malo sv. opravilo.

Ta je krajši posnetek iz prejšnjega molitvenika. Je lep in poučen ter primeren za otroke od 7 do 10 let. Stane pa v rudeči obrezi 70 vin., v zlati pa 1 K.

3. Prijatelj otroški.

Spisal dr. J. Somrek. Ta molitvenik je prav primeren za otroke od 7. do 10. leta. Je jako poučen in obširen ter stane v priprosti vezavi 40 vin., z zlato obrezo pa 50 vin.

4. Venec pobožnih molitev in sv. pesmi.

Ni ga molitvenika, ki bi imel tako krasna premljevanja in tako pobožno navdahnjene molitvice, kakor je ta. Obsega tudi nad 600 prelepih cerkvenih pesmi. — Primeren je posebno za birmance obojega spola, ki imajo glas za petje. Stane v rudeči obrezi 3 K, v navadni zlati obrezi 3 K 50 vin., v fini vezavi pa 4 K in 4 K 20 vin.

5. Družbine bukvice.

Spisal J. Rozman. To je molitvenik za vsa krščanska dekleta, ali so pri Marijini družbi ali ne. Mirno lahko rečemo: Za dekleta ni boljšega molitvenika kakor je ta. Ta knjiga je primerna za dekleta od 12. leta naprej. Stane v rudeči obrezi 3 K, v navadni vezavi z zlato obrezo 3 K 50 vin., v krasni vezavi pa 4 K in 4 K 20 vin.

Te molitvenike torej botrom res iz prepričanja priporočamo kot primerna darila za birmance. Dobi se vsi ti molitveniki v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kamor se naj piše po-nje. Poština stane za prve tri 10 vin., za zadnja dva pa 20 vin.

V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru pa se dobijo tudi lepi rožni vencii vsake vrste od 15 vin. do 2 K 50 vin. komad.

Botri, poslužite se pri nakupovanju birmanskih daril letos posebno Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta, št. 5. Tiskarna je naše domače, slovensko podjetje, ki vam bo točno in dobro postregla!

A. VIHER

Koroška ceste 53 Maribor Hengasse 2 in 4

se priporoča v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarskih del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, sole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdeluje portale in prevzame vsakovrstna popravila. Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Franc Pleteršek,
zaloga pohištva

Maribor, Koroška cesta št. 10
nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške železne postelje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo 61 kupuj pri Slovenci.

Podajem popolno jamstvo

da moji gumijevi trakovi **Trissin** kljub solncu, dežju in roza požlahtenju si 14 dni na rozgi vzdržijo. Priporočeno od mnogih državnih vinorejskih šol in kmetijskih družb kot najboljši gumi za cepljenje trt. Na stotine pohvalnih pisem. Na 1 kg gre po 4000 trakov, 12 cm dolgi in 4 1/2 mm široki. Vzorec in cene gratis in franko. Lilienbrunnsgasse št. 10. 581

„Titania“⁶⁶ brzoparilnik za živinsko krmo

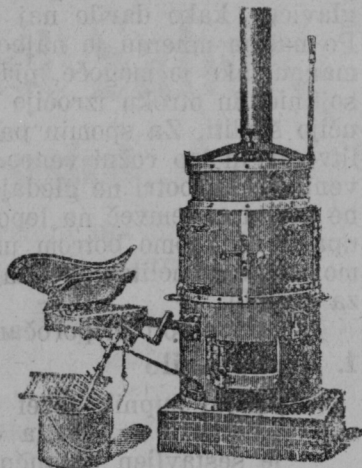
izdelan iz kovanega železa in močne pločevine

Nenavadno hiter razvoj pare.

Vsako kurivo porablivo.

70% prihranka na kurivu.

Na željo se odda tudi s posebno, zakonito zavarovano pripravo za žganje-kuho.

S patentovano mečkalnico in z zakonito zav. pripravo za gretje vode.

Posebni vložki za kuhanje perila.

Tisoči že v rabi.

Ceniki na željo za stonj in franko.

Zastopniki se iščejo.

Delavnice Titania, Wels 136, Zg. Avstr.

Največja specialna tovarna brzoparilnikov na Avstro-Ogrskem. (Nadalje se izdelujejo vsi poljedeljski stroji najboljše kakovosti in se prodajajo pod jako ugodnimi placilnimi pogoji).

Generalno zastopstvo za Kranjsko in Štajersko: Franc Asen v Gradcu, Mariengasse št. 22.

Za birmo najnovejšo volneno blago, batisti, čefirji židane rute, vence za dekleta, kakor tudi najnovejša izbira za moške in za fante za obleke, klobuki, srajce itd. po znižanih cenah pri

551 Jos. Druškoviču v Slov. Gradcu.

Družinske hiše

novozidane, 6 minut od glavnega kolodvora v Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodajo. Vpraša se pri g. Maček, Krčevina pri Mariboru št. 187. 419

XXXXXXXXXXXX

40 klavirjev in harmonijev

boljboljši pianini, Steinhilber in Hörigel (amer. harm.), vseh vrst glashenega sredja, strun in masikalij ima v veliki izbiri izključno in edino

A. Breznik,
Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikatov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri 15 kron prvovrsten instrument gori imenovanih slovitih tvrdk z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegla najemščina višino kupnine! Velikanska zaloga najb. violin, harmonik, citer, tamburic itd. po najnižjih cenah. Zamenjava najugodnejša. Ugaševanje in popravila točno in ceno. 968

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rotovška ulica 2.

Spomladna in poletna sezona: **Nahrbtniki** (Rucksäcke) v veliki izbiri po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija.

Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krozniki, servijete.

Lampljoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki.

Dopisnice savinjskih planin in druge.

Solidno blago.

Nizke cene.

Točna postrežba.

Slovinci! Sirite
Slov. Gospodar!

Kdor ve razločiti dober
likér od slabega, se ne da
preslepiti s ponaredbami,
ampak zahteva pristni

694-11

Po slabem pitju
Si bolan,
Od tega boš
Vesel, močan!

»FLORIAN« ne slabi in ne omami, ampak daje
moč in veselje do dela.

Naznanilo.

Na dež. sadjarski in vinar. šoli v Mariboru se bo vršil od 9. do 14. junija 1913 polletni tečaj za pridelovanje vina in sadja, kakor tudi ena za vinarstvo. Med tem ko se bo v prvem poučevalo o vinarstvu in sadjarstvu, kakor o zatiranju škodljivcev praktično in teoretično, ima zadnji pred vsem namen, udeležence praktično izobraziti.

Število udeležencev na sadjarskem in vinar. skem tečaju je z od deželnega šolskega sveta poslani učiteli vred določeno na 40, število onih na vinar. skem tečaju na 20.

Učnina se ne bo pobirala.

Prosilci za udeležbo na vinar. skem tečaju lahko dobijo v primeri z razpoložnimi sredstvi podpore. Da te dobijo, morajo to izrečno naznaniti in dati od občinskega predstojnika potrditi:

1. da so sami revni posestniki,
2. na očetovem posestvu delujoči sinovi teh ali
3. vinarji kakih posestnikov.

To potrdilo se mora že javljenju k tečaju z naznanilom starosti priložiti.

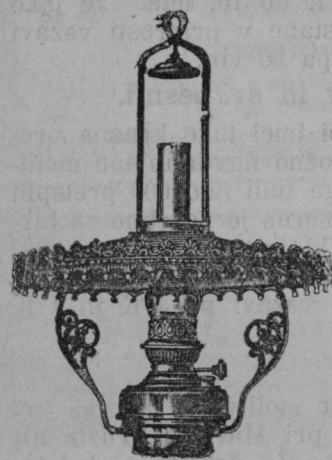
Prosilci za vsprejem, ki ne prosijo za podporo, naj to v prošnji za sprejem posebej naznanijo.

Teoretični pouk za tečaj za vinarstvo in sadjarstvo se začne dne 9. junija dopoldne ob 9. uri, udeleženci vinar. skem tečaja pa morajo priti isti dan ob 8. uri.

Javiti se je treba do 31. maja na podpisano mesto. 632

Ravnateljstvo sadjarske in vinar. ske šole v Mariboru.

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Edina štajerska narodna steklarska
Na debelo! trgovina Na drobno!

Franc Strupi, Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Ne grešite zoper Vaš želodec

temveč podpirate njegovo delovanje kot prebavljalni in čistilni organ.

Domače sredstvo, ki je napravljeno iz izbrano najboljših in učinkovitih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odvrta in odstranjuje posledice nezmerne, napačne diete, prehlada, posledice sedenja in zapečenosti kakor gorečico, nspetost, preobilo tvoritev kislin in krčevito boleš, sredstvo, ki vse to ublaži ali pa odstrani, je „Dr. Rosa-Balzam za želodec“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

Žvarila! Vsi deli zavojas nosijo postavno določeni varstveni znak.

Razpošilja se vsak dan.

Ena steklenica 2 K, pol steklenica 1 K. Po pošti, če se pošlje naprej K 1-50, se pošlje mala steklenica, za K 4-70 dve veliki steklenici, za 8 K štiri velike, za 22 K štiri najst veliki steklenice franko na vse postaje avstro-ogr. ske monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Izdelovalec in glavna zaloga **B. Fragner**, lekarnar, c. kr. dvor. zal. Praga III, št. 203. Dobi se v lekarnah v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull, Viktor Savost.

Revmatizem, protin, nevralgija in ozeblina

povzročajo mnogokrat neznosne bolečine. Da se jih utiši in olajša, da se oteklina odpravi in se doseže gibljivost členkov in odstrani neprijetni občutek, vpliva presenetljivo

KONTRHEUMAN

besedna znamka za (mentolosa-lilizirani kostanjev ekstrakt) pri ribanju, masiranju in obkladkih.

Ena tuba 1 krono.

Ce se pošlje naprej K 1-50, se 1 tuba
" " " " " 5- " 5 " } pošlje
" " " " " 9- " 10 " } franko

Izdelovatelj in glavni založnik

B. Fragner, lekarnar in dvor. založnik
Praga III, št. 203. 39-7

Pozor na ime izdelka in izdelovatelja.

Zaloga v Mariboru: W. A. König, Fridrich Prull, Viktor Savost. Pozor na ime izdelka.

J. Fauland v Ptuj

trgovina z manufakturnim
blagom se vsem priporoča. 576

Srečke v korist Sl. Straži!

1.800.000 frankov pri vsakoletnih 6 žrebanjih glavni dobitki turških srečk! Vsaka srečka zadene in ima trajno vrednost! Kupnina se poravnava v mesečnih obrokih po samo 4 K 75 vin. Kupec zadobi izključno igralno pravico že po vplačilu prvega obroka.

Prihodnje žrebanje 1. junija 1913.

2.387.000 kron oziroma frankov znašajo pri vsakoletnih žrebanjih glavni dobitki izborne skupine 4 srečk na mesečne obroke po samo 6 K 25 vin. Naročila sprejema in pojasnila daje za „Slov. Stražo“ gospod Valentin Urbančič, Ljubljana. — Sprejmejo se provizijski zastopniki!

Vabilo na redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v
Št. Lovrencu nad Mariborom,

reg. zadruga z neom. zavezo,

ki se bo vršil dne 25. maja 1913 ob 2. uri popoldne pri gospej Pernat v trgu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1912.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se eno uro pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov. 640

Izdajatelj in založnik: Katoliško tiskovno društvo.

Odgovorni urednik: Franjo Žebot.

GOSPODARSKE NOVICE

Izhajajo kot priloga Slovenskega Gospodarja z vsako drugo številko.

Št. 10

Dne 15. maja 1913.

Leto VI.

Nov način cepljenja vinske trte.

Metode cepljenja vinske trte.

Trtna uš nas je primorala, obnavljati vinograde s cepljenjem, in sicer tako, da je podlaga ameriška, cepič pa ta ali ona naših domačih žlahtnih vrst vinske trte.

Cepljenja je več metod. Cepi se ali lesen cepič na lesno podlago (les na les), ali zelen cepič na zeleno rozgo (zeleno na zeleno). Zadnje cepljenje se vrši v vinogradu na licu mesta, kjer podlaga raste, in v poletnem času; pravimo mu kratko „zeleno cepljenje“. Tudi „les na les“ se lahko cepi v vinogradu, lahko pa tudi izven njega, recimo v stanovanju. Dočim se v prvem slučaju cepi na rastoče divjake, so v drugem slučaju podlaga ključi ali pa ukoreninjene rozge (korenjaki, bilfe). Vsako takozvano „suho cepljenje“ se opravljaja pomladi. Preizkusili so se vsi načini cepljenja do dobra, uče pa izkušnje to-le: Cele nasade je najbolje napravljati potom suhega cepljenja ključev, ali potom zelenega cepljenja, za izpolnitev praznin v vinogradih pa služi le zeleno cepljenje; med starejšimi trsi namreč na novo vsajeni suhocepljenci ne uspevajo.

O zelenem cepljenju nimamo poročati nič novega, zato pa se glede cepljenja ključev baš vrši preobrat, ki utegne postati največjega pomena. Izumil je namreč rumunski trsničar Pavel Bunert nov način cepljenja, ki ima v primeri z običajnim naslednje prednosti:

1. je priprosteji, in sicer zlasti zato, ker se trsi ne stratificirajo, to je z umetno gorkoto in vlago silijo k zaraščanju podlage in cepiča;

2. je vsaka cepitev uspešna in torej v vinogradu raste popolnih 100%;

3. so cepljeni trsi zoper vse bolezni mnogo trdnješi.

Predno se spustimo v razlago nove metode, hočemo si na kratko predočiti način pri nas običajnega cepljenja ključev ter povedati, kaj Bunert tej metodi očita.

Običajno cepljenje ključev in njega slabe strani.

Ključke kakor cepiče narežemo navadno meseca februarja, je zakopljemo v rahlo zemljo ali v pesek in je pred rabo nekoliko dni namakamo v vodi. Cepimo po načinu angleške kopulacije, ki obstoji v tem, da na vsaki rezni ploskvi vrežemo jeziček ter cepič porinemo v ključ; radi jezička ni treba zaveze. Cepljene ključke vlagamo med vlažen mah in zdrobljeno oglje v zaboje; le-te pa zanesemo v prostor s stalno toplino okoli 25 stopinj C; malim posestnikom v to navadno služijo hlev, večja podjetja, n. pr. trsničarske zadruga, pa imajo posebe v ta namen napravljene silnice, v kojih se noč in dan kuri. Pri primerni toplini in primerni vlagi poženeta ključ kakor cepič na raznih ploskvah iz rezervnih hranilnih snovi takozvani kalus, to je tvarino, ki je izkrajna bela in nekoliko siru podobna, pozneje pa porujavi; kalus podloge zraste s kalusom cepiča in vsled tega tvorita ključ in cepič organsko celoto, ki jo imenujemo cepljenko. Cepljenka je med tem na gornji strani nekoliko odgnala, na spodnji pa dobila prve nastavke korenin. To traja v silnici 12—14 dni, v hlevu dalje. Nato pridejo zaboji za 3—4 dni v hladnejši prostor, kjer se imajo cepljenke polagoma privaditi na zunanji zrak in sonce. Ko so se tu utrdile, se je vsadi v trsnice; tu se imata ključ in cepič trdno zarasti in se imajo krepko razviti korenine. V silnici kakor v trsnici zah-

tevajo cepljenke zelo skrbne strežbe. Pred zimo pridejo cepljenke iz trsnice v klet, kjer jih je do pomladi, toje, dokler se ne vsade v vinograd, shraniti v rahli zemlji ali pesku.

Bunert, ki je to metodo proučeval in obenem trte preiskaval dvanaest let, pravi:

Prvo napako se že dela s tem, da se ključe in cepiče reže pomladi. Oboji namreč potrebujejo za prvi čas rasti, to je za čas, ko hrane še ne dobivajo po koreninah in listih, prav mnogo takozvane rezervne hrane ali rezervnih snovi, bivaajočih v ključih in cepičih. Pomladi so pa ti-le na teh snoveh razmeroma prav revni, ker se jih je čez zimo večji del porabilo.

Drugič je zelo napačno, ključe in cepiče pred cepljenjem v vodi namakati. Ako se ti-le nasrkajo vode, se s tem sokovi, ki naj povzročajo prvo rast, razredčijo in oslabijo, in če je voda količkaj nesnažna, tudi svrž (stržen) spravlja v nevarnost. Na namakanem lesu se kalus razvija slabo in je vsled tega zaraščanje navadno nepopolno.

Tretja in glavna napaka pa je siljenje ali stratificiranje trte. Siljenje je nenaravno in škoduje trti zelo. Če siljeno cepljenko v smeri proti koreninam kakih 10 cm daleč po sredi precepljemo, vidimo, da je svrž skrčena, les pa ali rujavo progast ali celo črn, torej sežgan in potemtakem docela brez rezervnih snovi. Ako nadalje siljeno cepljenko povprek prerežemo in jo denemo pod mikroskop (pripravo, ki s pomočjo steklenih leč blizu se nahajajoče predmete zelo poveča), se nam pokaže, da je visoka torlina v silnici cevke, po kojih leze sok kvišku, nenaravno razširila, in da je iz istega vzroka kalusovo staničje neredno, razdrto. Nadaljevana preiskovanja so izpričala, da se razširjene cevke nikoli več ne zožijo in razdrto staničje nikoli več ne uravna. Posledica prvega dejstva je: Korenine so prisiljene, mnogo soka spravljati kvišku, vsled tega raste les bohotno, istotako sicer tudi jagoda, ko je sok pa je zato bolje voden in manj sladek. Siljenje sploh pa stori, da dobimo namestu čvrste in zoper boleznitrdne cepljenke slabotno razneženko, ki

jo vsak sovražnik, bodisi strupena rosa (peronospora) ali pikec (palež) ali grozdna plesnoba (oidij), ali gniloba korenin, ali gniloba grozdja hudo grudi; vsled tega trta stalno slabi in odmore pred svojim časom. Dejstvo, da siljenih trt že v trtnici pogine polovica ter dobro zarastlih in v vinograd vsajenih v prvih letih zonet izostane veliko število, dočim vendar vinska trta tako rada raste, kakor malokatera rastlina, bi nam moralo odpreti oči ter pokazati, da s siljenjem nismo na pravem potu. Ne glede na troške, ki nas stane obvarovanje siljenih trt pred raznimi boleznimi, kaže tudi vino, dobljeno iz bolnega grozdja, razne napake, ni prav trpežno in pogosto potrebuje zdravnika. Bunert trdi: Siljenje trt spravlja vinogradnika na nič.

Zato se je trudil, najti pot, po kojimbi bilo mogoče cepljeni ključ takoj posaditi v trtnico ter se izogniti siljenju. Našel jo je in sicer v primernem cepljenju. Izumil je namreč poseben način cepljenja, ki omogočuje, da ključ in cepič v trtnici dobro zarasteta in se tudi korenitje čvrsto razvije. V naslednjem podamo opis njegovega postopanja.

Cepljenje ključev po Bunertu.

Les za ključe in cepiče se nareže jeseni po trgatvi in sicer v čim najboljših rozgah; te rozge je, da so pred mrazom varne, kakor se jih je narezalo, čez zimo shraniti v kleti, po koncu ali malo pošev postavljene in zagrebane v vlažen pesek.

Pred cepljenjem jih je samo dobro okrtati; prati ali celonamakati se jih ne sme. Nato se narežejo ključi in cepiči; prve je seveda vse oslepiti.

Cepi se v času, da najdejo trte, ko se vsade v trtnico — in to se zgodi redoma takoj po cepitvi — zemljo dovolj ogreto, recimo koncem marca ali tekom aprila, vendar vsekakor še pred 15. majem, ker bi sicer poganjek do jeseni, do 15. septembra, več ne dozorel.

Reže se pri cepljenju po angleškem načinu z jezičkoma, kakor je pri nas pri ključih običajno. Nato se oba dela dobro strneta, les v širini rezice ovije s tankim papirjem (tako, da je rezica

pokrita) in nekoliko širje pomaže z močnikom iz mavca (sadre, gipsa) in vode. To je vsa umetnost, ki siljenje trt stori nepotrebno.

Papir ima namen, zabraniti, da mavec ne pride na rezno rano. Mavec pa je najboljšo sredstvo, da ključ in cepič v najkrajšem času dobro zarasteta. Mavec ne pripušča do ran ne vode, ne humusove kisline in ne bakterij, katerekoli vrste, vendar pa omogočuje, ker je produšen, pristop zraka in vlage, brez kojih bi se zaraščanje ne moglo vršiti. Na misel, rabiti mavec, je Bunerta napotilo postopanje zdravnikov, ki zlomljen ud telesa tudi devljejo v mavec, da kost najhitreje zaceli.

Za ovoj trte služi najboljše cigaretni papir, in sicer samo polovica, ki se jo dobi, ako se celoto po dolgem prereže. Ta trak je ravno zadosti širok, ker rezni ploskvi itak ne smeta biti veliki. Kajti čim večja je rana, tem dalje mora celiti. Več previdnosti je treba glede mavca. Mavec, in sicer žgani, mora biti živ, kakor žgano apno, ter vodo, v kojoj se ga dene, hlastno srkati, močnik pa se mora čez 2 minuti strditi.

Ravnapa se s papirjem in mavcem tako-le: Papirni trak se na enem koncu oslini, nato do drugega konca okoli trte ovije in ta konec zopet oslini ter pritisne na trto. Mavec se namaže s čopičem. Ker se močnik čez 2 minuti strdi in ker ni dobro ključ in cepič, ko sta se prirezala in strnila, doigo puščati nenamazana, je treba močnik napravljati sproti, in sicer iz ene žlice mavca, kakor hitro je kakih 25–30 cepitev izvršenih. Delo se bo torej vršilo tako-le: prireže se ključ, prireže cepič in oba dobro strneta; ko je strnje-nih komadov 25–30, eden ovija, drugi pa maže. Namazani komadi se polagajo v stran tako, da se drug drugega ne dotikajo. Ako se močnik od trenutka, ko se ga je naredilo, po 2 minutah ne strdi, je delo zastoni. Če sta ti dve minuti potekali in je v posodici še ostalo nekaj močnika, je treba ta ostanek odstraniti, posodico izsnažiti in narediti nov močnik; ostanku

iznova priliti vode se ne sme; ravno tako se tudi ne smemočniku, ki se čez 2 minuti ne strdi, iznova prisipati mavca. Če se mavec po par minutah strdi na rozgi in do cela posuši, je cepitev uspela, če ne, ni. Delati se mora hitro, nož mora biti oster in popolnoma snažen, reznih ploskev ali ran se ni dotikati.

Redoma je cepljene komade takoj, ko se je mavec strdil, spraviti v trtnico. Utegne pa se prigoditi, da neugodno vreme tega ne dovoli in se mora na vlaganje v trtnico čakati. V tem slučaju je cepljene ključe vložiti v za-boje med mešanico, ki sestoji iz dveh tretjin žagovine in ene tretjine peska. Žagovina sme biti le od smreke ali bora, kajti le takšna ima dovolj smole, ki zabranjuje plesen, in le takšna se ne okiše. Zaboje je seveda spraviti na varno mesto, presaditi cepljenke pa, kakor smo že rekli, vsekakor pred 15. majem.

Sajenje v trtnico.

Najboljša zemlja za trtnico je peščenata ilovica. (Opozarjamo, da v nekat-erih krajih ilovico zamenjajo z glino; pravilno pa je: ilovica je zmes gline in peska. Potemtakem vsebuje že ilovica sama na sebi pesek.) Zemlja za trtnico naj torej ima precej mnogo peska. Jesen poprej jo je 50–60 cm globoko zrigolati, v marcu pa za saditev pripraviti. Napraviti je v presledkih 90–100 cm nasipe, ki tečejo v smeri sever–jug. Kadar se sajenje začne, se nasip z lopatov navpični smeri razdeli v dve polovici; nato se tudi trte vsajajo navpično; da na dnu ne ostajajo praznine, je treba saditi previdno in vrhu tega še po malem prilivati vode. Praznine povzročajo plesen. Dobri dve tretjini cepljenke imata biti v zemlji, gornja tretjina pa ima moleti iz zemlje, to je segati nad normalno višino nasipa. Končno se tudi ta tretjina pokrije z zdrobljeno zemljo, in sicer se to najboljše opravi z roko. Pozabiti ni, da je treba pri vsakem komadu, ko se ga vsadi, zemljo nekoliko pritlačiti.

Oskrbovanje trt v trtnici.

V trtnici dajejo trte do jeseni ne male dela. Opravkov je dvojje: takšni,

ki se imajo vršiti, kolikorkrat jih je treba, in takšni, ki se vrše le ob gotovih časih.

K prvim spadajo namakanje, uravnavanje nasipov in pletev. Trte morajo imeti vedno dovolj vlage, a ne preveč in ne premalo. Lahko, peščeno zemljo je večkrat zamočiti nego težko, bolje zvezno; voda pa naj ni premrzla, kakoršna je n. pr., če se jo vzame neposredno iz studenca. Kolikorkrat je ploha zlasti z vrha nasipov odnesla zemljo, je to-le zopet spraviti nazaj, da so trte vedno pokrite. Na rodovitni zemlji kaj rad raste plevel; tega je odstraniti, kolikorkrat se pokaže v količ-
kaj večji množini.

Redna opravila pa se vrše trikrat; prvo po 15. juniju; dotlej sta ključ in cepič že kolikor toliko zarastla in mavec že začne pokati. Ta kontrola ima namen, da se na podlagi poganjki, na cepiču pa koreninice odstranijo. Treba pa je pri tem ravnati zelo pazno. Zemljo je na eni strani s klinčkom ali prstom odkopati jako previdno in rahlo; če se malo trsne v cepič, se rano razdere in mora ta-le iznova začeti celiti; v tem slučaju ključ in cepič nikdar več ne zarasteta popolnoma. Pri tej priliki je tudi zemljo med nasipi zopet zrahljati, ker sicer prihaja premalo zraka do korenin. 1. avgusta se naj začne z drugo kontrolo. Dotlej je rana zarastla že do dobra in mavec se odluščil. Tudi ta kontrola se vrši zato, da se na podlagi odstranijo poganjki, na cepiču pa korenine. Takoj po 15. septembru pa je zemljo na vrhu nasipa toliko odkopati, da je cepljeno mesto prosto; odslej se trsi ne zagrnejo več.

Skropljenja z galico Bunert ne omenja, mi si pa ne moremo misliti, da bi se ga pri nas vsaj za zdaj smelo opustiti.

Pred zimo je cepljenke zopet spraviti tako, kakor so se pred letom spravile rozge za ključe in cepiče: v klet in pesek.

Uspeh.

Ker so se cepljenke razvile naravno, so zdrave in zoper vse bolezni mnogo trdneje od siljenih. Bunert tudi za-

trjuje, da v vinogradu, kamor se presade pomladi, ne izostane niti ena. Uspeh je torej nad vse lep in gotovo vreden, da tudi mi obrnemo pozornost na novo metodo. Toda to metodo poznamo doslej samo po knjižici, ki jo je Bunert izdal, in jo je vsekakor treba pri nas še preizkusiti, predno se jo more priporočati občinstvu. Kakor nam je znano, se je v nekaterih naših deželnih trtnicah že začelo s prvim poskusom in bo nam torej mogoče, tekom časa svojim bralcem poročati o uspehih. Če bodo do konca ugodni, bode postala Bunertova metoda cepljenja ključev velikega pomena za naše vinarstvo.

Dobava smetane.

Največ dobička daje mlekarstvo, ako se vnovčuje mleko. Temu se ne da oporekati. Toda mnogo živinorejcev ni v tako ugodnem položaju in jim je iskat i izkupička iz smetane, zmočaja (presnega ali surovega masla), masla in sira, med kojimi pridelki je zopet prodaja zmočaja še najugodnejša. Zato naj pride v naših „Gospodarskih Novicah“ zdaj ta stran mlečne kupčije na vrsto. Ker pa se zmočaj nareja iz smetane, nam je najprej izpregovoriti o dobavi smetane.

Našim bralcem je že znano, da se tolšča v mleku nahaja v obliki zelo drobnih kroglic. Tolšča je lažja od vseh drugih sestavin mleka, kakor vode, sirnine in ostalih. Zato leze, ako pustimo mleko delj časa na miru stati, kvišku, kakor n. pr. stopi olje na površje, če se ga pomeša z vodo in mešanico pusti stati. Pri tem potegne tolšča seboj tudi malo drugih snovi, ki tvorijo mleko. To plast goste tekočine, ki se je napravila na površini mleka, in koji je torej glavna sestavina tolšča, imenujemo smetano.

Smetano se da dobivati dvojnim potom: naravnim in umetnim. Po prvem načinu je samo treba mleko nastaviti in pustiti na miru. Če je mleko redko, se tolščne kroglice vzdigajo lažje in zato hitreje, v nasprotnem slučaju težje in počasneje. Redkeje je mleko, če se ga nekoliko ogreje ali če

se ga namolzenega vzdrži v isti toplini. Toda če bi to storili, bi se prej skisalo, zgostilo in celo strdilo, predno bi dobršen del tolšče dosegel površje. V takšnem mleku bi se tolšča niti ne mogla več vzdigniti. Zato je vendar bolje, da damo mleko po molži, kakor hitro je precejeno, ohladit se na 12—15 stopinj C, da postane bolj trpežno. Naravno je tudi, da se v plitvi posodi smetana prej nabere nego v globoki, ker ima tolšča do površine mleka krajšo pot; zato je v mlekarstvu latvicam dajati prednost pred duklji.

V mleku vzdigajoče se tolščne kroglice je primerjati balončkom, ki v zraku počasi gredo kvišku. Pri popolnem brezvetriju se stalno vzdigajo v navpični smeri, najrahljeji vetrič pa je meče semtertja, in pri tem padajo. Tako mora tudi mleko biti popolnoma na miru, dokler se naj na površju nabira smetana; a tudi kadar se jo hoče sneti, naj se posoda ne pregene; tolščne kroglice, ki v smetanji plasti leže najnižje, se takoj začno spuščati nizdolu.

Vendar ne dospejo, tudi če je mleko popolnoma mirno, nikdar vse tolščne kroglice do vrha, ker se jih oprijemajo delci drugih sestavin mleka, ki so težji ter vlečejo na dno. Do površja pridejo le težje kroglice, ker je njih vzgon močnejši, nego vpliv ovoja, ki je vleče navzdol; to je ravno tako, kakor da večji kos lesa, okovanega z železno pločevino, plava na vodi, manjši pa se potopi.

Potemtakem vsebuje mleko, na kojem se je smetana že naredila, vsikdar še toliko tolšče; če vzamemo, da ima namolzeno mleko tolšče 3'5%, je ostane v mleku, ki stoji pod smetano, kakor juče preiskovanja, v latvicah 0'75%, v dukljih 1%. Pa tudi smetana na mleku ni čista tolšča, ampak vsebuje, in sicer v precej veliki množini, tudi druge sestavine mleka; v najgostejši smetani (za pinjenje = Schlagrahm) je le okoli 25%, v redkeji (za metenje ali podelavanje v zmočaj) okoli 20%, in v najredkeji (za kavo) celo le okoli 10% tolšče.

Če se tolšča izločuje zelo počasi, dobimo kislo smetano, če naglo, slad-

ko. Skiše pa se sladka smetana tudi, če se je delj časa ne porabi. Naše ženske prinašajo na mestni trg samo kislo smetano, največ zato, ker morajo smetano dolgo zbirati, predno je imajo toliko, da je vredno, zanesti jo v mesto. Med sladko in kislo smetano pa je velik razloček. Kisla smetana ni zdrava in le trden želodec jo prenaša. Zato je sladka smetana več vredna od kisle. Prav za prav bi se kisle smetane niti ne smelo prodajati. V krajih, kjer je doma umno mlekarstvo, kisle smetane ne posnajo. Pridobiva se le sladko smetano in kar se je ne porabi, se jo takoj podela v zmočaj.

Vemo, da je zelo težavno, zabraniti kisanje smetane, ako se to-le pride luje naravnim potom. Vsak čas imeti sladko smetano, je mogoče le tam, kjer se tolščo iz mleka izločuje s centrifugo (separatorjem). O tej pa prihodnjič.

Pitanje perutnine.

Gledal sem včasih gospodinje pri nakupovanju perutnine, kako so živali tehtale v roki in pihaleva-nje. Zadnjega nisem razumel in še sedaj se spominjam, kako sem kot otrok premišljeval: čemu to? In res je to na našem trgu navada in merodajen pogoj za nakup. S pihanjem se hoče nakupujoča gospodinja prepričati, ali je žival rumene kože in tedaj debela.

Stvar pa je taka-le: Nekatere pasme so rumene kože, druge bele. Že iz rumenih nog lahko sklepamo na rumeno kožo. Rumena koža pa ni nikdar znamenje okusnega in finega mesa, temveč ravno obratno. Le pasme z belo kožo imajo zares najboljše in najokusnejše meso.

Rumene pa so kokoši tudi večkrat vsled zadaj nakupičene tolšče. Tolšča seveda nima za vživanje iste vrednosti kot meso; redkokdo jo zamore vživati, ker ni posebnega okusa, je premehka in zato skoraj vsakemu zoprna.

Vendar ti pogoji zadostujejo pri nas. V Avstriji sploh, posebno pa pri nas, ljudstvo ni razvajeno glede okusa. Tudi takozvani „boljši krogi“ pri nas le izjemoma iščejo v perutnini boljšega

mesa, ker nimajo priložnosti, da bi nakupili boljših plemen za meso, oziroma pravilno opitanih živali.

Razvit je pa pri nas okus glede svinjine in svinjske tolšče. Vsaka gospodinja išče masti domačih svinj; meso domačih in hrvaških svinj je različnega okusa. Kako se meso razločuje od mesa, smo doživeli najlepše dokaze z argentinskim mesom. Pač druge pleme in druge razmere.

Da pri perutnini nismo še splošno prišli na okus, je vzrok to, da pač ni to naša vsakdanja hrana, kakor je svinjina in govedina, temveč le „priboljšek za večje praznike“. Nimamo pač priložnosti, da bi večkrat ocenjevali kurje, račje in gosje meso.

Nekaj drugega je v Nemcih, zlasti pa v Francozih. Konsument iz onih „višjih desettisočev“ zahteva pri nakupovanju to ali to pleme, ker dobro pozna razliko mesa pri posameznih plemenih. Perutninar oziroma trgovec pa dela reklamo s tem, da imenuje pleme, katero ponuja v nakup za meso.

Tu in tam se že tudi pri nas ponuja perutnina z reklamo, da je „z mlekom opitana“. Trgovci so mi zatrjevali, da gredo te živali prav dobro v denar.

Največja vrednost se polaga na pulete (2—3 mesece stara piščeta) in na pularde (3—6 mesecev stara), ki so pravilno opitana. Piščeta, namenjena za meso, je že v zgodnji mladosti drugače in boljše krmiti. Ne zadostuje samo zrnje, pozneje pa sama koruza, kakor delamo pri nas. Koruza sama tvori le bolj tolščo. S koruzo opitana perutnina je zelo tolsta, ni pa mesnata in tudi ne posebnega okusa. Pred vsem krmimo piščeta kolikor mogoče z mehko hrano, n. pr. ječmenovo moko, oziroma ajdovo moko, pomešano z vodo, da napravimo žgancem podobno mešanico. Vmes pa je pridejati tečnejše hrane, n. pr. ribje moke, mesne moke, mesnih odpadkov, zmletih kosti, telečjih hrustancev itd. Taka hrana je predpriprava za pitanje puletov in pularov. Mimogrede omenim, da se pitanje najboljše izplačuje od decembra do ma-

ja. Pozneje se trg prenapolni z blagom in cene padajo rapidno.

Ko pride čas pitanja, zapremo mladiče v kurnike. Kurniki naj bodo na hladnem prostoru. Vročina vpliva na zaprte živali in zakasni ter ovira pitanje.

Da jih zapremo, je namen dvojen:

1. Pri prostem tekanju in gibanju se porabi mnogo redilnih snovi za to in so za meso izgubljene. Da se po nepotrebnem hrane ne porablja za prosto tekanje, preprečimo to z zapiranjem v kurnik. Živali jedo, počivajo in mirno prebavljajo. Vse to gre na račun rasti in zlasti mesa.

2. Da jih zapremo, je povod posebna hrana, katero bi drugače druge kokoši, oziroma race ali gosi, pojedle. Znano je tako, da stare mladiče odganjajo in zajedajo. Zaprte pa dobe vso, njim namenjeno hrano.

Preveč svetlobe jih moti in vabi iz kurnika na prosto, vsled česar postajajo nemirne in silijo vun, kar moti potrebni počitek. Svetujem, da vsak ob straneh kurnik obloži z deskami ali vrečami, da ne vidijo vun. Svetloba naj prihaja od zgoraj, kolikor je je potrebno.

Kurnik je treba natančno snažiti. Zato mora imeti posebno dno, ki se jemlje vun v svrhu snaženja. Na osnaženo dno potresemo prav dobre rezanice ali, kar je najboljše, zdrobljene šote. Nič ne škoduje bolj nego nesnaga. Ta osmradi ves prostor s silno neprijetnim duhom.

Pa tudi na snažno posodo je obratiti vso pozornost. Predno denemo novo jed v posodo, jo skrbno pomijemo, da preprečimo kisanje ostankov in slab duh. Zaprta žival mnogo rajše je snažno jed in se hitreje opita.

Zaprtem piščancem pokladamo mehko hrano iz ajdove in ječmenove moke, ki pa ni zmešana z vodo v žgance, ampak moramo mesto vode prilivati potrebno množino posnetega surovega mleka, kakor ga dobimo v mlekarnah. Drugie pa gospodinje mleko tope in izpodlivajo smetano, kjer mlekarn ni. Tako mleko je še boljše. Nadomesti se pa tudi lahko s pinjencem. Na 2 litra take

zmesi denemo žličico soli, žličico strtega ogla in ravno toliko lupin, pa popošujemo prebavljanje.

To krmo pokladamo zjutraj ob osmih in popoldne ob štirih. Vsakokrat je damo toliko, da živali vso pojedjo tekom ure. Opoldne pa jim damo surovega posnetega ali pa pinjenega mleka za pijačo. Nikakor pa ne smejo piti vode. Te se jim ne sme dati ves čas pitanja.

Drugi način pitanja je z mlečnim rižem. Na surovo posnetem mleku skuhamo ceneji riž nekoliko bolj nego napol, da ni premehek. Pokladamo jim ga dvakrat na dan.

To pitanje pa ne sme trajati nad 14 dni, da ne postane predrago in da se ne preobjedo.

Zrnja ne dobe ves čas prav nič.

Kaj je posledica tega krmljenja? Piščanci, puleti in pulardi, kakor tudi stare kokoši za meso postanejo mesnate, a tolsče imajo le malo. Meso postane čisto belo, mehko in okusno, kakor pravimo, da se „kar topi v ustih“. Kdor se hoče prepričati, naj pokuša meso piščanca s trga, in piščanca, z mlekom opitanega naenkrat, in prišel bo na okus in videl, kaka je razlika med obema.

MLADE RACE krmimo do petega tedna starosti skupno, s petim tednom pa odberemo race za pitanje in jih krmimo petkrat na dan. Ker race nimajo golše (krofa), prebavljajo mnogo hitreje. Na večer pa dobe še enkrat večjo porcijo, da jim zadostuje do jutra.

Za hrano pa dobe zdrobljeno koruzo, pomešano z enakim delom otrobov. Tej zmesi pridenemo 15% krmilne moke, 15% zelene krme, n. pr. detelje, 10% poparjene ribje moke in 5% peska. V osmem tednu pustimo zeleno primes in jo nadomestimo z raznimi ocvirki, n. pr. z lojenimi, ker so najceneji. Zdrobljeno koruzo pa zamenjamo v tem času s pretrganim ječmenom. Kjer pa je posneto mleko na razpolago, naj se vzame to namesto vode.

Kdor pa menja mehko hrano z zrnjem, mu je treba zadnje namočiti, da se napne in potem še le poklada. Tako zrnje race hitrejšje prebavljajo.

Najkasneje v 12 tednih mora biti pitanje rac gotovo in dovršeno. Pozneje se prične goljenje in race se prodati ne morejo več. Predno se pa popravijo, se zajedo. Tem troškom se je ogniti.

Gosi zapremo v svetel prostor. Najboljše po 2—3 skupaj. Za 3 gosi zadošča prostor 1 kv. m. Predno jih zapremo, je dobro, če jih na pitanje privadimo s tem, da jim prosto gibanje nekoliko omejimo. Za krmo jim damo narezanega korenja, kolikor ga pojedjo. Zaprtim pa pokladamo vsake 2 uri toliko namočenega ječmena, kolikor ga v 1 uri pojedjo, zvečer pa dvojno porcijo.

Kdor pa hoče doseči mnogo tolsče, jim poklada vsak dan namočene koruze. Zrnje se toliko namoči, da napne že kali.

V 4 tednih je pitanje dokončano.

Tudi tu je pred vsem paziti na snago.

Znano je, da imajo gosja jetra posebno mnogo ljubiteljev. Jetra pa so zelo različna pri posameznih goseh. Posebno velika jetra dosežemo edino le s pitanjem z osvalki. Gos se zapre v velik prostor, kjer ima vedno svežo vodo. Za hrano naredimo testu podobno zmes iz ječmenove moke in neprekuhanega posnetega mleka. Zmes se nekoliko osoli. Iz tega testa naredimo 5 cm dolge in 2 cm debele osvalke, katere v peči posušimo. Vsake 2—3 ure dobi gos porcijo osvalkov, ki jih pa poprej namočimo v vodo ali mleko in potem porinemo v požiralnik. Prvi dan damo 5 osvalkov, potem pa porcijo polagoma zvišujemo toliko, da dobimo 14. dan že 15 osvalkov, drugih 14 dni se pa porcija izmanjšuje v istem razmerju. Z osvalki jih pitamo tudi po noči, a vselej se prepričamo, če je golša že prazna. Dokler je še kaj neprebavljive hrane v njej, ne smemo še basati druge hrane vanjo.

Priprosto je pitanje puranov. Zjutraj in opoldne damo zmes iz ječmenove moke, mleka in krompirja, zvečer pa toliko zrnja, kolikor ga morejo požreti.

Tuintan ... navada, da izboljšujejo meso s kapunjenjem. Ta

način je težaven in ne donaja čistega dobička. Kapuniti lažja in manjša plemenja je lahko radi hitro in močno razvitih spolnih delov, a silno težavno je to opravilo pri težkih plemenih. Žival se muči, večkrat jih pogine nekaj, ako je bila nevešča roka zraven. Tudi v rasti nekaj dni zaostanejo. Posebno nepotrebno mučenje je odstranjevanje grebena in podbradkov, kar vendar nima s spolnimi organi ničesar skupnega.

Če še računamo hrano, ki jo kapuni snedo, predno dorastejo, se prepričamo, da je v gmotnem oziru veliko boljše, prodati mlade petelinčke, kakor pečati se z rejo kapunov.

Kjer je v tem oziru glede perutinarstva zadružništvo bolj razvito nego pri nas, je najenostavnejše to, da mlade petelinčke oddajo v zadružno pitališče, kjer se pitanje izvrši pravilno in temeljito, obenem pa preskrbi trg.

Opitana perutnina se pa tudi celo leto lažje in dobro prodaja nego neopitana, ker vedno tekne premožnim ljudem.

Zupan.

Gospodarske drobtinice.

O žvepljanju trsa. Z žveplanjem je začeti ob tistem času, kakor s škropljenjem, to je, kadar je poganjek dolg 1 dm. Dasi se žvepljanje vrši hitreje nego škropljenje, včasih vendar povzroča več sitnosti, ker je mogoče delati le pri popolnem brezvetriju, in ker mora, ko se je opravilo, dva dni vreme biti lepo, solнечно in suho; če ni, žveplo ne vpliva in je žveplanje bilo zastonj. Za uspeh škropljenja je dovolj, da se galica na trsu dobro posuši. Zato se škropljenje lažje posreči kakor žveplanje in je priporočati, da se najprej žvepla, potem še-le škropi.

Ponavljamo še enkrat: **Le ne na debelo vsipavati žvepla! Žveplo sme le tako gosto padati na trs (naj se žvepla ves trs!) kakor se na cesti kadi prah za tekočim vozom.**

Popravek. V zadnjo številko je pomotoma prišla gospodarska drobtinica o tečajih za pokončevanje voluharjev (krtic), ki je z ozirom na naše razmere neumestna, ker spodnještajerski kmetovalci te hude škodljivce dobro poznajo in ker se tečaji za njih pokončevanje pri nas itak vrše.

Sejmi. (Kratice: Sejmi za goveda = g, za konje = k, za svinje = s, za drobnico = d).

V maju: 29. Breg pri Ptuj s, Loka pri Zid. mostu g; 31. Brežice s, Cirkovce g, Maribor s.

V juniju: 2. Celje g k, Sv. Lenart pri Mislinju g, Lučane d, Ormož g; 3. Ormož s, Radgona g; 4. Imeno s, Ptuj g k s, Slov. Bistrica g; 5. Breg pri Ptuj s; 6. Breg pri Ptuj g, Sp. Polskava s; 7. Brežice s, Kapele pri Brežicah g, Maribor s; 9. Sv. Marjeta na Dr. polju g, Sv. Martin pri Slov. Gradcu g, Pilštanj g, Strass g; 10. Ljutomer g, Ormož s, Rogatec g; 11. Imeno s, Maribor g k, Ptuj s.

Vprašanja in ponudbe.

Tri dobre krave mlekarice, marijo-dvorske pasme želi kupiti od domačih živinorejcev oskrbnostvo nekega večjega gospodarstva v ljutomerskem okraju. Ponudbe na Osrednjo zadrugo.

Anton Slavič, pos. na Grabah p. Križevci ima na prodaj dobrega konja tekalca. Konj je nekaj čez 15 pesti visok, je dobil lansko leto na dirkališču v Cvenu pri Ljutomeru prvo darilo kot izvrsten dirjalec, je zdaj 4 leta star, pridna, krotka žival in gre dobro samovprežen ali dvovprežen. Je lepe, temnorudeče barve. — **Janez Dolšak**, posest., Gradiški dol, p. Rogaška Slatina ima na prodaj konja, starega pet let, dobrega tekalca.

Na prodaj: Lepega plemenskega bika, 2 leti starega, muredolske pasme ima na prodaj Marija Dobnik, posestnica na Rudečem trgu št. 5, (Zgor. Kotič) p. Sv. Lovrenc nad Mariborom. — **Kravo** z novim mlekom, jako izvrstna plemenka, brez napake, ima na prodaj Lovro Fugina, Sv. Peter v Sav. dolini. — **Lepega rejenega bika** ima na prodaj nek naš član blizu Središča. Tehta blizu 500 kilogramov. — Blizu Marenberga je na prodaj par lepih **pitanih volov**. Tehtajo blizu 16 meterskih stotov.

Osrednja zadruga.

Osrednja zadruga za vnovčevanje živine v Mariboru naznanja, da ima v zalogi več Matievičevih merilnih trakov za določitev teže pri živini. En komad I. vrste stane K 5'90, II. vrste pa K 4'50.